

سدھراں مٹی ہوئییاں

محبوب الحسن

سدھراں مٹھی ہونیاں

#

سدھراں مٹی ہونیاں

راحیل پبلی کیشنز، لہور

محبوب الحسن	:	قلمی ناں
محبوب الہی	:	اصل ناں
فیصل آباد	:	جمن بھونئیں
محفوظ	:	حقوق
اک ہزار	:	پہلی وار
سانجھ پہلی کیشنز، اہور	:	چھاپن ہار
شرکت پریس	:	چھاپہ خانہ
کوٹرسو (101) روپے	:	مئل

ویروا

حمد	1
نعت	2
ماواں (ماہیے)	
مُرشد پاک لئی	3
دنیواوچ جھوٹھ	3
گل سچی	4
پاگل قرار دیو	5
دھیاں	6
شک شپے دی روٹی	7
بابا نجی	8
چانن	9
قطعہ۔ پاکستان اُنوں توڑن	10
چھالے	11
کاروبار	12
ڈھول	13
قطعہ کشمیر دے لئی	14
میرا رب	15
قطعہ۔ پیار محبتاں والے لوک	16
بھار	17
جھوٹے ہاسے	18
اُچاٹبا	19

بویا	20
دل دا پھٹ	21
پنڈارہیا	22
کچھ اپنے بالوں بارے	23
عورت دیکھی میں	24
چمکدارہ	25
ہڑتال	26
کیہ جاناں میں کون	27
اللہ میاں مینہہ ورہا	28
اک پیو	29
برکی روٹی	30
سرتے پنڈ	31
تھکیوں سفران دے	32
مٹی مٹی ٹوں کرے پیار مٹی	33
شعر۔ درو پچن دا	34
ماڑے اُتے ون والا بدل	35
ٹوں پنجرے دے وچ	36
کہن دیو	37
شہر تیرے وچ	38
کعبے دے دل موزہ اے تیرا	39
سال حیاتی دے	40
اک جان سی جسم دو قالب	41
ساڈے گھرتے پانی نہیں	42
رات کھنی	43
حال دہائی	44

اک نمائی	45
اسماناں تے گُوڑھے بدل	46
جہیز	47
میرا شہر کراچی	48
ہائیکو	49
جتنی لیکھاں وِچ	50
اُستاد دامن	51
آس اُمید سہارے	52
نہ پیراں پیٹھ زمین اے تیرے	53
لُو لُو	54
پھس گئی چندڑی	55
عزت ذلت تیرے ہتھ وِچ	56
ساڈے لئی تے اوہناں وی	57
جھگڑا روٹی والا	58
کلرک بابو	59
تراٹ جاوے چین	60
غماں ویاں لیراں	61
عشقے داروگ	62
اُٹھ جواناں	63
لوٹیا	64
شہر تیرے وِچ	65
تاپ بجر دا	66
مارشل لاء	67
لہور دا گیت	68
مسجد مندر	69

معین قریشی	70
ربنا جھلیانہ جاندا ڈکھ	71
ہار شنگار کے مینوں توں	72
دُنیا دھوکھا منڈی اے	73
کاواں واگلوں	74
دُنیا دا دستور	75
قطعرہ لکھاں نالوں ہولے لوک	76
رون دے ربا	77
گھر دے راکھے	78
خالی کندھاں	79
شکایت کوئی وی نہیں	80
پوی لئی اک نظم	81

دوبول

”پنجابی زبان دے مہان شاعر اُستاد دامن کو میوہ ہسپتال میں داخل کر دیا گیا۔“
 ”ایہہ اوہ اکھر سن جیہڑے روز نامہ ’امروز‘ وچ چھپے ہوئے سن۔ خبر پڑھدیاں سارای میں
 استاد دامن دی سیوالئی فیصل آباد توں لہور تڑ پیا۔
 ہسپتال دے کمرے وچ اک ادھیڑ عمر داموٹا جٹا پہلوان مُودھے مُونہہ پیا ہو یا سی۔ میں اپنا
 تعارف کرایا تے استاد دامن نے مینوں پچھیا: ”تسیں کون او جی؟“
 اوہناں دے ایس نوکلے انداز نے مینوں عجیب قسم دی کشمکش وچ پادتا۔ میں اپنا مزید
 تعارف کران لگاتاں استاد ہوراں نے اپنا ہتھ ودھان دیاں ہو یا کہیا، ”اچھا فیر ملاں گے، ہُن تسیں
 جاؤ۔“

اوہناں دے ایس ویہارتے مینوں رنج تاں بہت ہو یا پر میں کمرے چوں چپ چپتا باہر
 نکل گیا تے سارے راہ استاد دامن دے اندر لکے ہوئے ڈکھتے کرب بارے سوچدار ہیا۔
 اوہناں میرے نال انج کیوں کیتا؟ ایہہ گل دا گھر لہسن لئی میں مُڑ کے اگلے دیہاڑے میو
 ہسپتال چلا گیا۔ اوہناں دی طبیعت پہلاں نالوں چنگی لگی۔ میں اوہناں نوں اک واری فیہر اپنا
 تعارف کرایا تے استاد دے اوس دن دے رویئے بارے اوہناں نوں شکایت کیتی۔ اُستاد ہوری
 بالاں ہار پھٹ پھٹ کے رون لگ پئے تے میرے کولوں معذرت کیتی۔ استاد دارونا مینوں اپنا

چنگا لگا کہ میں آخری ساہ تیکر
 اوہناں دے نیڑیوں نہ ہٹیا۔
 1981ء توں 1984ء تیک داسفر ہسدا یاں کھیڈ دیاں لنگھ گیا۔ شاعری کیوں جے میرے لہو
 وچ پہلاں توں سی ایس لئی میں اپنے شعراں دی اصلاح واسطے استاد ہوراں نوں آکھ چھڈ دا۔ پر
 اوہ ہرواری میری گل نوں ٹال جاندے۔

اک دن میں استاد ہوراں نوں آکھیا، ’تسیں میرے شعراں دی اصلاح کدھرے ایس لئی
 نہیں کردے کہ میں تہاڈے کولوں چنگا لکھدا ہاں‘۔ استاد دامن ہوری ہس پئے۔
 مینوں کہن لگے، تیری لکھت ای تیری اُستاد اے۔ تُوں جیوں جیوں نوں گل لکھیں گا،
 تیوں تیوں پرانی تحریر دا اُستاد بند جائیں گا، جیہڑی گل تُوں اج پیا کردا ایں سال چھ مہینے پڑھیں
 گاتے تینوں ایہدے وچ غلطیاں لکھن گیاں تے جدوں میری عمرے اپڑیں گاتے تینوں ایہہ
 گل چنگی انہیں لگے گی‘۔

اُستاد ہوراں دی اوس گل نے ہمیشہ مینوں کتاب چھاپن توں دُور رکھیا ہے۔ اج میں اپنی
 کتاب اُستاد دامن دی رُوح کولوں معذرت دے نال تہاڈے سامنے رکھ رہیاں۔ کیوں جو
 ایہوں چھاپن دے لئی میرے مُرشد پاک فقیر محمد اسلم ہوراں نے مینوں حکم دتا
 ہے۔ جے مُرشد پاک دا حکم نہ ہوندا تاں اُستاد جی میں کتاب چھاپن دی غلطی کدے نہ کردا۔ میرا
 لکھیا پڑھیا تے بولیا چالیا معاف کرنا۔

محبوب الحسن

حمد باری تعالیٰ

جد عرش فرش وی ناہیں سی
 نہ سدے چٹھے راہیں سی

نہ خوشیاں ڈھول نہ آہیں سی
 نہ اُلفت نفرت چاہیں سی

نہ ڈھڈ طمع نہ باہیں سی
 نہ جُشہ تے نہ ساہیں سی

تُوں وِی سِر دا سائیں سی
تُوں بیٹھا کیہڑی تھائیں سی

تیری کتھے لگی نگاہیں سی
تُوں سبھناں بھیت اگاہیں سی

☆☆☆☆☆

نعتؑ

جُوٹھے لفظ نہ ورتے جاندے میرے کولوں نعتؑ دے وِچ
کیویں لوکو! لکھ میں دیواں شانِ نبیؑ دی رات دے وِچ

رب ملائکہ جیہدیاں صفتاں کردے قسماں کھا کھا کے
جرائت کسراں آوے میرے کاغذ قلم دوات دے وِچ

صفتِ نبیؑ نُوں لکھن دے لئی منظر جیہڑا چاہیدا اے
ایسا منظر میں نہیں ڈٹھا دُنیا دے باغات دے وِچ

جو کچھ ایس جہان دے اندر نعت نبیؐ لئی تھوڑا اے
رہا کچھ تے وکھری ہمت دے دے کائنات دے وچ

منیا تیتھوں ودھ کے تیرے یار نوں کوئی جان دا نہیں
ایہو رہا فرق اے وڈا تیری میری ذات دے وچ

☆☆☆☆☆

مُرشدِ پاک لئی

میرا مُرشدِ کامل میرے وچ
نہیں رہنا ہُن میں نہیرے وچ

میں عشقِ پیالا پیتا اے
میں مُرشدِ کامل کیتا اے
میرا مُرشدِ میرے چہرے وچ
نہیں رہنا ہُن میں نہیرے وچ

میرے من دا دیوا بلیا اے
 میں در مُرشد دا ملیا اے
 میرا مُرشد چار پُھیرے وچ
 نہیں رہنا ہُن میں نھیرے وچ

میں مُرشد شادن اُنڈ کیتا
 میں پاپاں کولوں گھنڈ کیتا
 آکے مُرشد پاک دے گھیرے وچ
 نہیں رہنا ہُن میں نھیرے وچ

میرے دل دے ویڑھے وچ مُرشد
 لا لئے نیں ڈیرے وچ مُرشد
 میرا مُرشد شام سویرے وچ
 نہیں رہنا ہُن میں نھیرے وچ

میری کڈتے سایہ مرشد دا
 کیہ ڈکنا ہُن ابلیس نے راہ
 میرا مرشد ہر دم پھیرے وچ
 نہیں رہنا ہُن میں نہیرے وچ

میرا مُرشد سوئی شان والا
 اوہنوں تکدا صرف ایمان والا
 اوہ میرے وچ اوہ تیرے وچ

جیہدے ہتھ وچ حق دا ہے علم
 میرا سوہنا پیر محمد اسلم
 چن لگدا رنگ سُلیرے وچ
 نہیں رہنا ہُن میں نہیرے وچ

درد وچکن دا جیکر رواج ہوندا
فی سبیل اللہ درد میں دے دیندا

جھوٹ

دُنیا دے وِچ جھوٹھ نُون ربا، پھلدا پھلدا وکھ رہیاں
 اِنج لگدا اے جیویں اپنا جُتہ، آپے بلدا وکھ رہیاں

روٹی پانی اپنے پچھے، سارے جگ نُون لایا اے
 میں تے کیڑی نُون وی ایہدے، پچھے چلدا وکھ رہیاں

غرضیاں انھیاں کر چھڈیا اے، اتھے سکے بھراؤں نُون
 اِکو وِڑھے دے وِچ سبھ نُون، کندھاں وِلدا وکھ رہیاں

خورے کیہ کیہ رنگ دکھانے، سائوں خاکی پتلے نے
پیوٹوں اپنی دھی دے موندہ تے، کالک ملدا ویکھ رہیاں

ظلم دا سورج سر تے دھر کے، جیہناں پینڈا کیتا سی
چھاواں دے وچ اوہناں نون میں، سڑدا گلدا ویکھ رہیاں

جیہناں ماواں لوری دے دے، اپنے بال رجھائے سی
اج وی گبھرو اوہناں دے میں، بھکھے پلدا ویکھ رہیاں

تیرے ہتھ تقدیر اے میری، ایہہ تے پک یقین اے مینوں
ایسے لئی تے فرق میں اپنا، اج تے کل دا ویکھ رہیاں

گل سچی

گل سچی کہن دا عادی آں
 گل سچی کہن دا عادی آں

میں جھوٹیاں تھاواں چھڈ دیناں
 میں ٹھنڈیاں چھاواں چھڈ دیناں
 میں دُچھے بہن دا عادی آں
 گل سچی کہن دا عادی آں

میں منگواں ٹکر کھاندا نہیں
 میں لتھے لیڑے پاندا نہیں
 میں اوکھے ڈھین دا عادی آں
 گل سچی کہن دا عادی آں

میں اپنی بال کے سینا واں
 میں کسے دے ول نہ ویکھنا واں
 میں کالی رین دا عادی آں
 گل سچی کہن دا عادی آں

میں ساوی رت دا ڈنگیا واں
 میں سولی اُتے ٹنگیا واں
 میں ڈکھڑے سہن دا عادی آں
 گل سچی کہن دا عادی آں

میں ندیاں نالے تر دا نہیں
 میں چکڑ اندر وڈا نہیں
 میں ڈونگھے ویکھن دا عادی آں
 گل سچی کہن دا عادی آں

پاگل قرار دیو

یاں مینوں کڈھ دیو پنڈ دے وچوں، یاں پاگل قرار دیو
یاں فیر رل کے روٹی کھاؤ، یاں فیر رل کے مار دیو

بُھکھے ڈھڈ وی رہ کے میں، نیوں کے جی نہیں سکناں جے
مینوں بھاویں بُھکھاں ننگاں، دُکھ تکلیفاں ہزار دیو

میں تے انکھاں دے نال جینا، سکھیا اے حیاتی وچ
مینوں سُولی اُتے ٹنگو، کیہ پے سوچ وچار دیو

تھاڈا میرا جھگڑا رہنا، حشر دیہاڑے تیکر مُلا!
 وچ مسیتاں بہہ کے تُسی، لوکاں نُوں پئے چاردے او

میرے اُتے جتا وی، ظلم کرو میں سہہ لاں گا
 میرے ہتھ وی ویلے دی اک واری مہار دیو

سُتے پئے نُوں مارن والا، مینوں چنگا لگدا نہیں
 وار کرن توں پہلاں، اگلے ہتھ وی اک تلوار دیو

میرا وس جے چلے ساری دُنیا کراں اپنے جیہی
 اک دُوبے نُوں سارے آکھن اپنا مینوں بھار دیو

قاتل میریاں سدھراں دا کنے چر تک لُکے گا
 میں تے اوہنوں لہہ لینا ایں، بھوایں لکھ شنگار دیو

☆☆☆☆☆

دُھپاں

دُھپاں ساڑن جُشہ میرا، چھاواں مینوں ٹھارِیاں
مینوں کیویں چنگیاں لگن، رُتاں فیر بہارِ دیاں

میرے ننگے پنڈے ٹوں، کسے وی ودھ کے کجنا نہیں
میں کیوں وچ بزارے جا کے، ہو کے میرے یارِ دیاں

اپنا پالا ڈھکن دے لئی، جیہڑے جھگیاں لُوہندے نیں
جی کردا اے ایسے ظالم، اپنے ہتھیں مارِ دیاں

میرے وانگوں ہور نہ کوئی، ڈرے دھپاں چھاواں توں
شہر دیاں وسنیکاں نُوں میں، ایسی سوچ وچار دیاں

جیہنے اپنے ہتھیں کیتی، ظُلماں دی انت اخیر
ایسے ظالم بندے نُوں، مُنصف کج قرار دیاں

روٹی

شک شے دی روٹی نالوں، بھکھا رہنا چنگا
 بے ہمتی بے عملی گل توں، گجھ نہ کہنا چنگا

جتھے اکو بندے دے لئی منجا ڈاہیا جاوے
 ایسی تھاں تے بہن کھلون توں، وکھرا بہنا چنگا

جیہڑے دنگل دا منصف ای ہووے جتن والا
 ایسی گشتی جتن نالوں، آپے ڈھیہنا چنگا

جیہڑے دُکھ نُوں وٹن دے نال، سینے اٹھن پڑاں
ایسے دُکھ تے درد نُوں یارو، کلیاں سہنا چنگا

جیہڑا سونا کناں نُوں، وڈھ وڈھ کھاندا جاوے
ایسے ہار شنگار دے کولوں، صبر دا گہنا چنگا

چائن

دُنیا دے ہنیرے وِچ میں، چائن کرنا چاہنا واں
ایسے لئی طوفاناں اگے، دیوے دھرنا چاہنا واں

ظلم ہنیری میرے روکیاں لوکو ! رُک تے جانی نہیں
پر میں ظالم اگے سینہ، تان کے مرنا چاہنا واں

ایس توں پہلاں میرے پنڈ دے کھیتاں توں کوئی ساڈ دیوے
میں دشمن دی جوہ وِچ جا کے، کلا لڑنا چاہنا واں

حق دی خاطر جیہڑے مردے، جیوندے رہندے اوہ سدا
میں وی وِچ مدان دے اپنے، ساہ ہرنا چاہنا واں

ایہہ نہ ہووے سچ نُوں کوئی، سولی تے لکا دَوے
جھوٹھیاں رسماں تے رواجاں اگے، اڑنا چاہنا واں

ندیاں نالے تر کے میں، وڈا نہیں جے ہو سکدا
میں تے ست سمندراں اندر، وڑ کے ترنا چاہنا واں

میری دھرتی اُتے سپ، ڈنگ کسے نُوں مارے نہ
میں سپاں نُوں جنگل وِچوں، ہتھیں پھڑنا چاہنا واں

میرے چار چوفیرے بھاویں، جنی وی ہریالی ہووے
اپنی پیلی دے میں سکے، پتر چرنا چاہنا واں

میں کیہ ڈرنا اوہدے کولوں، جیہڑا ڈردا موت کولوں
میں تے صرف مظلوماں دے کولوں ڈرنا چاہنا واں

اپنی بال کے سیکن دا، جیہنوں ڈھنگ اے آ جاندا
میں تے اوسے بندے دا، پانی بھرنا چاہنا واں

کل کلاں نُون میرے نیچے، بھکھے ڈھڈ نہ سون
دکھ تکلیف تے بھکھاں ننگاں، کلیاں جرنا چاہنا واں

قطعه

ککھاں نالوں ہولے لوک
انھے گونگے بولے لوگ
اُتوں وانگ پہاڑاں دسدے
وچوں ماسہ تولے لوک

چھالے

کیہ میں کرنا سدھراں نُوں
میں تے سارا بل گیا

پیراں دے وچ چھالے پنگھرے
نت وی سفراں ول گیا

یاری نال پہاڑاں لا کے
پتھراں دے وچ رل گیا

میتھوں ڈاڈھی اے تقدیر
مینوں پتہ چل گیا

اک مزدور دے اندر ویکھ کے
میرا اندر ہل گیا

مدتاں ہونیاں وچھڑے ساٹوں
لگدا اے جیویں کل گیا

چچھا نہیں میں اوہدا کرنا
جیہڑا کالک مل گیا

پرہیا دے وچ اوہو سچا
جیہڑا پہلے دل گیا

ہجر نے اوہنوں کیہ ڈسنا
دکھڑے جیہڑا جھل گیا

عمید دیہاڑے

عمید دیہاڑے جیہڑے لوکی کرن دیہاڑی جاندے نیں
خوڑے کسراں سال اوہ پورا رجواں نگر کھاندے نیں

اپنے گل وچ پائیاں لیراں دھوڑاں جمیاں شکلاں تے
لوکاں دیاں کندھاں شیشے جیہیاں جا چمکاندے نیں

خوڑے کیہڑے غرضاً ایہناں کولوں خوشیاں کھوہ لئیاں
اپنے پُت نوں چھڈ کے جیہڑے بال پرانے کھڈاندے نیں

خُوراں جیہی نار نوں جھلا کیتا ہوکے ہاواں نے
 فیر کیوں لوک سیانے اوہنوں جھلی آکھ بلاندے نیں

رہا ساری دنیا دا ٹکر دیدے ماڑیاں نُون
 جیہڑے تھوڑا کھا کے تیرا بہتا شکر مناندے نیں

حق نوں گج و جا کے کہنا سبھ توں چنگی عادت اے
 تاں کیوں لوکی سچی گل کہن توں وی گھبراندے نیں

چل اوئے بوبیا میلے چھڈ کے جنگل دے ول چلیے
 اتھے تے ہُن لوکی سانوں پہلے وانگ نہ چاہندے نیں

☆☆☆☆☆

رون دے ربا

سکے اتھرو میرے مینوں رون دے ربا
من دی میل کچیل نوں تھوڑا دھون دے ربا

میرے من دا بھار وی ہولا ہو جاوے
ککھاں نالوں ہولا مینوں ہون دے ربا

حرص ہوس دی کائی جی اکھاں وچ
ہنجواں دے وچ لیہنوں ذرا چون دے ربا

پنڈ گناہواں والی چائی پھرنا واں
مینوں مرشد کامل کول کھلون دے ربا

جگ دے جگراتے خورے راس نہیں مینوں
مٹی دی چادر اوڑھ کے سون دے ربا

☆☆☆☆☆

دھوکھا منڈی

ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے
 ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے

ایہدا ہار شنگار وی جھوٹھا اے
 ایہدا قول قرار وی جھوٹھا اے
 ایہدے محل منارے جھوٹھے نیں
 ایہدے روپ وی سارے جھوٹھے نیں
 ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے

اتھے دین ایمان وی وکدا اے
 اتھے فتویٰ قرآن وی وکدا اے
 اتھے عزتاں دے وی مل پیندے
 اتھے دولت کچھے ڈلھ پیندے
 ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے

ایہہ حرص ہوس دی ماری اے
 ایہہ دُنیا اک بیماری اے
 اتھے سچ نُون لوکی ٹنگ دیندے
 اتھے جھوٹھ نُون چوکھا رنگ دیندے
 ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے

ایہہ بے اعتباری دُنیا اے
 ایہہ غرضاں ماری دُنیا اے
 اتھے لوکی انھے بولے نیں
 ایہہ لکھاں نالوں ہولے نیں
 ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے

ایہہ چار دناں دا میلہ اے
 ایہہ دُنیا تے اک ریلا اے
 ایہہ پانی تے تصویر وانگوں
 ایہہ خاب خیال تعبیر وانگوں
 ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے

ایتھوں کجھ وی نہ توں خرید بُوے
 بھاویں سرتے ہووے عید بُوے
 ایہہ دُنیا دوزخ کولوں ودھ
 ایتھوں سمھناں ای جانا بُوے لد
 ایہہ دُنیا دھوکھا منڈی اے

☆☆☆☆☆

کاروبار

دُنیا دا ایہہ کاروبار
چلدا رہنا میرے یار

مٹی دے وچ مٹی ہونا
کر لے بھائیں لکھ شنگار

سپنی بن کے ڈنگے گی
لا نہ دولت دے انبار

دُنیا چار بیہاڑے بننا
ساہواں دا نہ کر اعتبار

چرخہ کتن والی جانے
کئی واری ٹھڈی تار

لیکھاں دے وِچ لکھیا لبھناں
جی وی توں کر لے کار

ویلے دے ہتھ وِجھلی تیری
کیوں تُوں بننا ایں دستار

جگ دے سارے میلے جھوٹھے
ہاسے جنڈری دے بے کار

☆☆☆☆☆

خالی کندھاں

خالی کندھاں جھاڑدا رہناں
بوہے دے ول تاڑدا رہناں

اوہنوں پڑھنا آندا نہیں
غزلاں لکھ لکھ پاڑدا رہناں

اوپدیاں سوچاں سوچ سوچ کے
اپنا آپ میں ساڑدا رہناں

ٹھوکر کھا کے ڈگ پوے نہ
 ٹبے میں لتاڑدا رہناں

نخرے بالاں ورگے اوہدے
 ہتھیں میں وگاڑدا رہناں

مناں نال نہیں اوپنے لبھناں
 چدھراں کیوں میں چاڑھدا رہناں

خورے میرے پنڈ آ جاوے
 گتے بوہے واڑدا رہناں

☆☆☆☆☆

ڈھول

گل وچ پیا ڈھول وجاناں
اپنی میت کول وجاناں

لوکی ہسدے میرے اُتے
رکنا ڈاواں ڈول وجاناں

جھوٹھیاں دی میں پرہیا دے وچ
سچے کھرے بول وجاناں

کدے تے اوہ وی سُر آوے گا
جیہنوں اج ٹٹول وجاناں

خالی بھانڈے کھڑکدے رہندے
تاہیوں تے کشکول وجاناں

اک دیہاڑے پوری ہونی
جیہڑی گل میں کھول وجاناں

زہر بھرے میں لوکاں دے وچ
مٹھڑی گل ان مول وجاناں

سجھے سجن دُشمن ہو گئے
فیر وی پورا تول وجاناں

سچی گل نہیں سندا کوئی
بھٹوٹھ نوں ٹال مٹول وجاناں

کلیاں بہہ کے اکلاپے وِج
اپنا آپ میں کھول وجاناں

شیشہ تکتن توں میں پہلاں
اندروں باہروں پھول وجاناں

سارا شہر اے گونگا بولا
میں وی بڑا ان بھول وجاناں

میرا رب

کیہ ہو یا جے میتھوں میرا رب رُسیا
آندے منان دے طریقے ہزار مینوں

ستر ماواں توں ودھ کے اوہ چاہوندا اے
جہنے نُٹھے چوں کیتا شاہکار مینوں

میرے آ لے دوالے فرشتے چھڈ کے
رکھیا دوہاں دے ادھ وچکار مینوں

بھار پاپاں دا چُک کے وی ٹُری جاناں
کجھ وی آکھدے ناہیں قلم کار مینوں

توبہ جد وی میں اندروں کر چھڈی
اوپنے لکھن نہیں دتا گنہگار مینوں

واری جاواں میں رب دیاں شانناں اُتوں
اوپنے سینے نال لایا کئی وار مینوں

میرے عمل اعمال سبھ سیاہ نامہ
اوہ تے تد وی نہ آکھے بدکار مینوں

گنہگار نُوں لوک نہیں جین دیندے
اوپنے دتی اے گُھلی مہار مینوں

رج کھا کے میں شکر وی نہیں کردا
اوہ تے دیندا اے نت رُزگار مینوں

بندے ہتھ جے ہو جاندی روزی میری
اوہ تے کر دیندا روز خوار مینوں

میرے بال وی روز ای بھکھے سوندے
جیکر روزی نہ دیندا غفار مینوں

میری گل نُون سُنے بڑا نیڑے آ کے
جدوں کر چھڈے کدے بہار مینوں

نیت جیہڑی وی لے کے اوہدے در جاواں
کدے پچھدا نہیں وِچ بزار مینوں

میرا رُتبہ اے ودھ فرشتیاں توں
چڑھیا رہندا اے ایہو نمار مینوں

☆☆☆☆☆

بھار

جیہدے کولوں اپنے بھار نہ کھلیا جاندا
بنده اوہ شریکاں ہتھوں دَلّیا جاندا

وِچ شریکاں جینا ڈاڈھا مُشکل اے
گلی لکڑی وانگوں دُھکھ کے بلیا جاندا

عزت آکڑ اودوں سبھاں جاندی اے
چودھری دیاں ٹلڈیاں تے جد پلّیا جاندا

وڪھرا چُڙھيا تان توں پھلاں سوچ لینا
مُر نہیں آئڻھ گوانڻھ کوئی بچہ گھلڻا جاندا

ياری لان توں پھلاں وکھ اُونٹھاں ول
ويڙھے دے وِچ کنا تھان اے ملڻا جاندا

وِچ جھانے جتا پڙھ لوو تھوڙا بے
ورق حياتي والا مُر نہیں تھلڻا جاندا

جيھڙے وقت کھنجا کے اُڏنا چاهندے نیں
اوہناں کولوں ڏاراں وِچ نہیں رلڻا جاندا

اپنی ماں تے گلے بستر سوں جاندی
غیراں کولوں کچھا وی نہیں سلڻا جاندا

☆☆☆☆☆

ہا سے

جھوٹے ہا سے ہسنا چھڈ دے
اڈویاں پچھے نسنا چھڈ دے

کدھرے تینوں آ وچے نہ
تیر کمان چ کسنا چھڈ دے

لوک تماشہ ویکھدے اتھے
اپنے دکھ توں دسنا چھڈ دے

بُکل دے وچ رويا کر تُوں
محفل دے وچ وسنا چھڈ دے

دُنيا ساری دھوکھا منڈی
گلاں دے وچ پھسنا چھڈ دے

کاواں کاں کاں کر دے رہنا
بوٹی ہتھوں سبنا چھڈ دے

خُون خرابہ ہون توں پہلاں
آپے ای توں رجننا چھڈ دے

جے تُوں شیشہ ویکھنا چاہناں ایں
سچ دے کولوں بچنا چھڈ دے

☆☆☆☆☆

اُچاٹبا

اُچاٹبا ڈھا کے ٹویا بھری دا اے
 انج ای پدھرا رستہ سجنوں کری دا اے

وچ شریکاں بہہ کے دکھ نہیں پھولی دا
 دکھاں ٹوں بس اپنی پک تے جری دا اے

جیکر ڈوبنا ہووے وکھرا دُنیا توں
 ست سمندراں اندر وڈ کے مری دا اے

چکڑ اندر وڑ کے تارو بنیدا نہیں
 دُونگھے پانی تے جھکھڑاں وچ تری دا اے

مُونہہ چوں کڈھی گل ویہانی ہووے جے
 اُچا چیکن والے توں نہیں ڈری دا اے

عشق دا جواء اِکو واری کھیڈی دا
 اِک توں دُوجی واری دل نہیں ہری دا اے

☆☆☆☆☆

بُوبیا

ایہہ تے گل طے اوہ بُوبیا
کسے نہیں رہنا بہہ اوہ بُوبیا

لے پیر پساہ نہ اتھے
دُنیا جانا ڈھیہہ اوہ بُوبیا

چار دیہاڑے حُسن جوانی
کر نہ اپنی جے اوہ بُوبیا

سچی گل نُون

پرہیا دے وِج

ٹھوک وِجا کے کہہ اوہ بُو بیا

وٹڈ کے خُشیاں سِجناں نُون

دُکھڑے کلا سہہ اوہ بُو بیا

مار اڈاری اڈ جاندا

نہ پنچھی مگرے پے اوہ بُو بیا

دُنیا دھوکھا منڈی ساری

ایتھوں کجھ نہ لے اوہ بُو بیا

جے نُون نیندر سِکھدی چاہناں ایں

اپنی حد وِج رہ اوہ بُو بیا

منگواں ٹگر پچرا اوہنوں

کردا نہیں جیہڑا قے اوہ بُو بیا

اکھراں دے نال کھیڈن والا
ہوندا اے بڑی شے اوہ بوبیا

بے لذت اے دُنیا ساری
ایہدے نال نہ کھیہہ اوہ بوبیا

☆☆☆☆☆

پنڈا رہیا

دُکھاں نوں میں جال کے پنڈا رہنا واں
اپنا آپ کھنگال کے پنڈا رہنا واں

میرے ہنجو ست شراباں نالوں مہنگے
ایہناں نوں سنبھال کے پنڈا رہنا واں

مے خانے وچ میتھوں ودھ نہ پیوے کوئی
اپنا جام اُچھال کے پنڈا رہنا واں

سورج میری جوہ تے جد وی آندا اے
اپنا تن من گال کے پیندا رہنا واں

رنداں نے کیہ پینی بہہ کے میرے نال
اگ بچ بوتل ڈھال کے پیندا رہنا واں

☆☆☆☆☆

عورت دیکھی میں

کوٹھے اُتے بیٹھی ہوئی، عورت دیکھی میں
جھوٹے خاباں دے وچ کھوئی، عورت دیکھی میں

پیراں اُتے سو جاں پیاں
پنڈے اُتے نوچیاں کنیاں
اکو روٹی اوہنے کھاہدی
جینے لکھ تکلیفاں سہیاں
بُگل دے وچ رنج کے روئی، عورت دیکھی میں

نچدی عزت داراں دے وِچ
 سیٹھاں تے سرداراں دے وِچ
 اوہدی خورے ذات اے کیہڑی
 بیٹھی جیہڑی بزاراں دے وِچ
 سُستی جاگدی موئی، عورت دیکھی میں

جد وی گھنگرو اوہ چھنکاوے
 بھُکھے ڈھڈاں چوگا پاوے
 اپنا ہار شنگار اوہ ویتے
 جُتے دی وی بولی لاوے
 اوہدے جیہی ہور نہ کوئی، عورت دیکھی میں

اوہدے ہاسے ہنجواں ورگے
 کیویں دیکھن انھے جرگے
 پرہیا دے پردھان توں پچھو
 کتھوں کھاندا اے کگڑ چرغے
 سبھدی کردی اے دلجوئی، عورت دیکھی میں

☆☆☆☆☆

چہکدا رہ

جد تک تیتھوں چہکيا جاوے چہکدا رہ
جے چر تائیں بہکيا جاوے بہکدا رہ

تیرے چار پُھیرے دُلھیاں نعمتاں نیں
جنا تیتھوں سہکيا جاوے سہکدا رہ

بُجھ تیرا گداں وی نہ کھان گياں
جتي واری مہکيا جاوے مہکدا رہ

وچ ہنیرے کوٹھے چیرکاں ماریں گا
چانن اندر قہقیہا جاوے قہقہدا رہ

سورج تیری جُوہ تے آن کھلونا اے
دُھپاں اندر دہکیا جاوے دہکدا رہ

جھکھڑ نال پہاڑاں اتھے اڈنا ایں
نال ہواواں لہکیا جاوے لہکدا رہ

☆☆☆☆☆

ہڑتال

پہیہ جام ہڑتال داسن کے
 رویا اک مزدور
 بے بس تے مجبور
 بھکھے جاتک ویکھ کے اپنے
 آٹھ گوانڈھ گیا
 اپنا درد کہیا
 کسے وی نہ سنیا
 ہنجو خالی جھولی پا کے
 جا بیٹھا ہڑتالی چوک
 بھکھ دا گل وچ پا کے طوق
 لہو دے گھٹ اوہ پیندار ہیا
 جیوندار ہیا

خالی سڑکاں تکدار ہیا
 خورے کیہ اوہ سوچدار ہیا
 شام ڈھلی
 تے گولی چلی
 وجی سینے آ!
 مک گئے سارے پھاہ
 بھکھے بھانے بال نما نے
 چیرکاں مار کے روئے
 جیویں سارے موئے!

آٹھ گوانڈھ نے اگے ودھ کے
 چندہ کٹھا کیتا
 دیگاں چاڑھیاں
 چول پکائے
 اک مزدور دے بچے اٹھ
 لوکاں انجرجائے!

☆☆☆☆☆

کیہ جاناں میں کون؟

رج کھاواں تے آوے رون
 بھکھا ڈھڈ نہ دیوے سون
 کیہ جاناں میں کون؟

عملاں نالوں شکلاں چنگیاں
 اندروں میلیاں باہروں رنگیاں
 چٹے لیڑے کالا بچہ
 حال اے ساڈا جیویں بھنگیاں
 فیر وی ساڈی سدھی دھون
 کیہ جاناں میں کون؟

عامل فاضل آپے ای بن گئے
 مُلاں بن گئے پاپی بن گئے
 شر شریر شیطان دے ہتھوں
 چُھے بیٹھاں تھاپی بن گئے
 اک دُوبے تے پھٹکاں پاؤن
 کیہ جاناں میں کون؟

مسجد مندر گر جے اندر
 ہر تھان بھارے ہوئے سکندر
 گتے ہسدے ساڈے اُتے
 ساڈیاں پھڑکاں جیویں بندر
 اک دُوبے توں روٹی کھوہن
 کیہ جاناں میں کون؟

پڑھ نمازاں پھاوے ہوئے
 اکھاں چوں دریا وی چوئے
 اپنا آپ نہ لبھدے ایتھے
 لوکاں کچھے رہندے کھوئے

تاں کیوں اپنا آپ لکون
کیہ جاناں میں کون؟

کھوج نہ لکیا گندم دا
گندم دے دے وچ ساڈے ساہ
خورے کون چلاندا پیا
گن گن دم گن دم گن دم جا
گجھے آٹے والی تون
کیہ جاناں میں کون؟

نہ لیھے گا خانے کعباں
نہ لیھے گا وچ کتاباں
اپنے اندر پھول کے وکھے
کھول کے سارے باباں
نکی جیہی اک تلمون
کیہ جاناں میں کون؟

☆☆☆☆☆

قطعہ

ہجر دی اگ نوں بالن لئی کنے پا پڑ ویلے میں
جدوں ایہہ بھانجھڑ بن گئی تے فیر کنے دکھڑے جھیلے میں
اپنی ایس نادانی اُتے ہاسا وی تے آندا اے
پہلے پھٹ بھرے نیں سجنو لا لئے نویں نویلے میں

اللہ میاں مینہہ وسا

ساڈے پنڈ وی اُگے گھاہ
 آوے سانوں سکھ دا ساہ
 اللہ میاں مینہہ وسا

ساڈے پنڈ وی آئے خوشحالی
 اسیں وی رکھیے دو دو مالی
 ساڈے ول وی پھیرا پاون
 روٹی پانی لئی سواہی
 اسیں وی کہیے بابا جا
 اللہ میاں مینہہ وسا

بچے ساڈے رج رج سون
 نوکر چاکر ہتھ وندون
 کھاون والے لبھن نہ
 گجھیا رہوے آٹا تون
 دیندا رہوے فقیر صدا
 اللہ میاں مینہہ وسا

اسیں وی وڈا کوٹھا پائیے
 جو جی چاہوے رج رج کھائیے
 دولت ساڈی ٹوڑی بن جائے
 اوہنوں اسیں خوب اڈائیے
 کردے سانوں بے پرواہ
 اللہ میاں مینہہ وسا

اسیں وی پائیے ٹائی تے کوٹ
 ساڈے من وی بھر جائے کھوٹ
 لوکی سانوں موڈھے چکن
 اگے ودھ کے دیون ووٹ

کریئے بھاویں روز خطا
اللہ میاں مینہہ وسا

ساڈی دھی بھین چنگی ہو جائے
فیشن بدلے نگی ہو جائے
اپنا ور اوہ مونهوں منگے
اپنی رنگ برنگی ہو جائے
لوکی آکھن واہ بی واہ
اللہ میاں مینہہ وسا

ساڈے بال وی پیرس جاون
پیزے کھاون برگر کھاون
اسی وی گتا پھڑ کے ٹریئے
نوکر ساڈے بال کھڈاون
کردے پورے دل دے چاء
اللہ میاں مینہہ وسا

اسیں وی پھریئے کاراں وِج
گلی محلے بزاراں وِج
چرچے ساڈے ہونڈے رہن
ٹی وی تے اخباراں وِج
کردے رہیے عیش سدا
اللہ میاں مینہہ وسا

☆☆☆☆☆

پیو

اٹھ دھیاں دا اکو پیو
کھا نہیں سکدا کلا سیو

کنج اوہ لمی تان کے سوویں
جہدے اندر پیندا کھوہ

ناگ جہیز دا جہنوں ڈنگے
کنج لگے اوہنوں ددھ تے گھیو

اِک نُوں قرضے نال وِیہاوے
دُو جی جاوے نِت کھلو

کوئی وی ایہنوں بھر نہیں سکدا
ظالم دُنیا جیویں دیوے

جیہناں انھی پائی ہوئی
اِک دن جانا ایں ایہناں چو

یاں دھیان رل ڈولے پاؤ
یا فیر رل کے لوو رو

☆☆☆☆☆

بُرکی روٹی

بُرکی روٹی لہدی لہدی پے گئی میں ایس دھندے وِچ
رکھ سکی نہ میری بھکھ شرم حیا دے جندے وِچ

میرے وی تے ویر سی لوکو عزتاں شرماں والے
سانجھی ساڈی چار دیواری سانجھے سن رکھوالے
اک دیہاڑے ظلم ہنیری ایہو جیہی سی چلی
میں تے سارے جگ دے وِچ ہو گئی کلم کلی
فرق بھورا نہ دسیا مینوں چنگے ماڑے بندے وِچ

پنڈ چوں لے کے کالا مُونہہ آئی میں شہر دے وِچ
 مینوں لکھا جیویں جنڈری پھس گئی اے ہُن قہر دے وِچ
 ہوس پجاری لے کے مینوں ٹردے رہے اپنے نال
 کسے نے اٹھ پہر روٹی دتی کسے نے دتی سال
 میری روٹی لکھی گئی دھندے وِچ گندے وِچ

اک بھرا نے مُونہہ بولی دی ایسی لاج نبھائی
 ورھیاں تیکر کھاندا رہیا کوٹھے دی کمائی
 میں لیکھاں دا لکھیا جان کے جیوندی تے مردی رہی
 بگل دے وِچ مُونہہ لکا کے ہوکے باواں بھردی رہی
 میرے ساہ چلدے رہے لیکھاں والے پھندے وِچ

میرے گھر وی پُتر ہويا میں وی چاء سی کیتے
 میں وی اوہدے پوڑے اپنے ہتھاں نال سی سیتے
 لوکی پکھن لگ پئے اُس توں اوہدے پیو دا ناں
 دھرتی اُتے جھلیا نہ اوہنوں بہن کھلون دی تھاں
 ہار تھک کے اوہ وی آ گیا دُنیا والے دھندے وِچ

☆☆☆☆☆

سر تے پنڈ

سر تے پنڈ گناہواں دی میں چائی پھرنا واں
 فیر وی یاری نال ہنیریاں لائی پھرنا واں

متھے لگی کالک ٹوں میں دھو وی سکدا نہیں
 تائیوں اپنے آپ ٹوں میں لکائی پھرنا واں

لوکی لکھ بُرائیاں میرے اندر کڈھن گے
 ایسے لئی تے اپنا رُوپ وٹائی پھرنا واں

سُورج نال یرانا لانا میرے وس وچ نہیں
میں تے جگنو کولوں دھوکھے کھائی پھرنا واں

وچ جہانے میرے جیہے لکھاں ہوون گے
میںوں جاپے جیویں میں اکائی پھرنا واں

حشر دیہاڑے میرا پلڑا بھاری ہووے گا
کیونکہ دنیا دے وچ وانگ برائی پھرنا واں

میںوں تے ضمیر دی قید ای چنگی لگدی اے
دولت دیاں کندھاں تُوں میں ڈھائی پھرنا واں

عالم قاضی مُفتی مُلاں سارے نیکو کارے
ایہناں سبھ دیاں نظراں وچ گمراہی پھرنا واں

میرے حال نوں جان دا صرف میرا پالن والا
ایسے لئی تے اپنا آپ بھلائی پھرنا واں

شہر دے ہوکے ہاواں نُوں میں کٹھا کرن لئی
اپنے دنداں پٹھاں جیھ دبائی پھرنا واں

☆☆☆☆☆

تھکیویں

سانوں مار نہ دین تھکیویں سفران دے
منزل اُتے قاتل ساڈیاں سدھراں دے

گھر دا بُوہا گھلا چھڈ کے آ گئے آں
کیہ کوئی لُٹے گا جا کے وِچ قبران دے

اساں حیاتی انکھاں نال گزاری اے
اسیں نہیں کچھے ٹردے کدے وی ڈگراں دے

بھکھے ڈھڈتے پتھر بنھ کے ٹرنے آں
ساڈے آل دوالے ڈھیر نیں شکراں دے

دُنیا دے وچ جین دا سکھیا اِکو گُر
کدے یرانا نال نہ لاؤ بے قدراں دے

اپنے حق نُوں اگے ودھ کے کھوہ لوو
سینے پاڑ کے رکھ دوِ ظالم پتھراں دے

سچ نُوں ٹھوک وچا کے کہن دی عادت پاؤ
جھوٹے جملے ہوندے اگراں مگراں دے

☆☆☆☆☆

مٹی

مٹی مٹی نُون کرے پیار مٹی
مٹی مٹی مٹی مٹی مٹی مٹی

ایویں مٹی دے پچھے نہ ہو مٹی
مٹی کردی اے مٹی خوار مٹی

مٹی مٹی دے پیراں ج بنھے گھنگھرو
مٹی مٹی تے پاوے پھٹکار مٹی

مٹی مٹی دے گن گاؤے مٹی
مٹی مٹی نوں ویچے بزار مٹی

مٹی مٹی دے بھانڈے بنائے مٹی
مٹی مٹی نوں کہوے گھمیار مٹی

مٹی مٹی دا مل پاوے مٹی
مٹی مٹی نوں کرے شنگار مٹی

مٹی مٹی دے چھتے محل مٹی
مٹی مٹی لئی کرے کار مٹی

مٹی سجدہ وی مٹی تے پئی کردی
ایسی خالق بنائی شہکار مٹی

مٹی مٹی نوں مہینے دَوے مٹی
مٹی مٹی نوں آکھے بدکار مٹی

مٹی مٹی دے ہاسے ہسے مٹی
مٹی مٹی نوں کرے غنخوار مٹی

مٹی مٹی دے اُتے پاوے مٹی
مٹی مٹی دا کرے دیدار مٹی

مٹی مٹی دے ہجر بچ ہوئے مٹی
مٹی مٹی دے اُتے کرے وار مٹی

مٹی مٹی دا دل توڑے مٹی
مٹی مٹی نوں کرے شرمسار مٹی

مٹی مٹی تے کرے غرور مٹی
مٹی مٹی دا کرے شکار مٹی

مٹی مٹی دیاں رسماں رواج مٹی
مٹی مٹی دے سارے افکار مٹی

مٹی مٹی دے سارے کمال مٹی
مٹی مٹی دی حد رفتار مٹی

مٹی مٹی دی پوجا پاٹھ مٹی
مٹی مٹی دے سبھ دربار مٹی

مٹی منگدی اے مٹی دے کولوں مٹی
مٹی مٹی نون کر دی اے چار مٹی

مٹی مٹی دے غزل تے گیت مٹی
مٹی مٹی دے قلم کار مٹی

مٹی مٹی دا رونا رووے مٹی
مٹی مٹی تے لکھے اشعار مٹی

مٹی مٹی دا دارو دوا مٹی
مٹی مٹی نون کرے بمار مٹی

مٹی مٹی لئی کرے کشت مٹی
مٹی مٹی نُون رکھے منجھار مٹی

مٹی مٹی دا مُونہہ پُجے مٹی
مٹی مٹی توں کھاوے کھار مٹی

مٹی مٹی فرشتیاں توں ودھ مٹی
مٹی مٹی دی طرفدار مٹی

مٹی مٹی دا رکھدی اے بھرم مٹی
مٹی مٹی نُون آکھے سردار مٹی

مٹی مٹی دیاں خیراں منگے مٹی
مٹی مٹی لئی چُکے تلوار مٹی

مٹی مٹی دے کھیت کھلیان مٹی
مٹی مٹی دے ادھ وچکار مٹی

مٹی مٹی دے عیب لکاوے مٹی
مٹی مٹی دے چھاپے اخبار مٹی

مٹی مٹی دی دھوڑ پٹے مٹی
مٹی مٹی نوں کرے گلزار مٹی

مٹی مٹی دے اگے کندھ مٹی
مٹی مٹی دی ڈھاوے دیوار مٹی

مٹی مٹی دا بھار چُکے مٹی
مٹی مٹی اگے لاوے انبار مٹی

مٹی مٹی دے کھڈونے بناوے مٹی
مٹی مٹی دی سُنے جھنکار مٹی

مٹی مٹی دیاں قبریں بناوے مٹی
مٹی مٹی نوں کرے گنہگار مٹی

مٹی مٹی دا مان ودھاوے مٹی
مٹی مٹی دا کرے وچار مٹی

مٹی مٹی دا ہتھ ونڈاوے مٹی
مٹی مٹی توں منگے فرار مٹی

مٹی مٹی دی بندی وان مٹی
مٹی مٹی دی پہرے دار مٹی

مٹی مٹی نوں دیوے سزا مٹی
مٹی مٹی دا کرے پرچار مٹی

مٹی مٹی دے ہوکے بھرے مٹی
مٹی مٹی توں اواز مٹی

مٹی مٹی دا من پرچاوے مٹی
مٹی مٹی نوں پاوے وچ نار مٹی

مٹی مٹی نال بولے جھوٹھ مٹی
مٹی مٹی دا کرے ایتار مٹی

مٹی مٹی دے چھتے محل مٹی
مٹی مٹی دی اتھے معمار مٹی

مٹی مٹی دے کولوں کھوہوے مٹی
مٹی مٹی نال کرے کاروبار مٹی

مٹی مٹی دی قبر دے وچ مٹی
مٹی مٹی اُتے پانڈی اے ہار مٹی

مٹی مٹی نُون پُجیدی جاوے مٹی
مٹی مٹی دی پھڑے مہار مٹی

مٹی مٹی دی پلّیت کرے مٹی
مٹی لہدی اے خود مختار مٹی

مٹی مٹی نُوں ساڑدی پئی مٹی
مٹی مٹی لئی بنی یادگار مٹی

مٹی مٹی دے سُننے لے کے مٹی
مٹی مٹی تے ہوئی آشکار مٹی

مٹی مٹی دی وڈھے زبان مٹی
مٹی مٹی نوں کیتا کلاکار مٹی

مٹی مٹی دی موت اے وچ مٹی
مٹی مٹی دے اُتے اسوار مٹی

☆☆☆☆☆

بدل

ماڑے اُتے وسن والا، بدل ویکھ میں سکدا نہیں
اکھاں وچوں دُلھن والا، کجھل ویکھ میں سکدا نہیں

جیہڑے پڑ وچ اِکوٹوں، سارے مل کے ڈھاون
ایسی نورا کُشتی والا، دنگل ویکھ میں سکدا نہیں

جیہڑی تھاں تے رجواں ٹلر، کھاوے صرف ہاتھی شیر
ایسا بے انصافا وسدا، جنگل ویکھ میں سکدا نہیں

کو لے والیاں کاناں وچوں جیہڑا روٹی لبھدا اے
اوہدے پیراں دے وچ بجھیا، سنگل وکھ میں سکدا نہیں

☆☆☆☆☆

قطعہ

تُوں پَجرے وِچ ٹیں ٹیں بولیں
میں ازاد وی گونگا بہر پھرناں
تینوں قید دے وِچ وی لہے چوری
میں روٹی لئی شہر شہر پھرناں

کہن دیو

جو کچھ کہنا چاہناں مینوں کہن دیو
اینا جتا حق تے میرا رہن دیو

میں وی اپنے ہون دا کر یقین لواں
پرہیا دے وچ مینوں دی تے بہن دیو

خورے میرا سچ ای بھارا ہو جاوے
جھوٹے پڑدے نال تاں مینوں کھسین دیو

چودھری ول تے اوہدے دانے اپڑ گئے
ہُن تے لین چ لگ کے روٹی لین دیو

ظلم دا سُورج ہر تے دھر کے پلایا واں
میںوں وی تے سکھ دی نیندر چین دیو

☆☆☆☆☆

شہر

شہر تیرے وچ رہنا پیا
دکھ اے سانوں سہنا پیا

دل دے پھٹ نون دھوون لئی
راہ تیری وچ بہنا پیا

بھل گئی ہار شنگار میں سارے
غم دا ایسا گہنا پیا

دُب کے عشق سمندر وِج
جھکھڑاں دے نال کھینا پیا

ہنجو ہوکے ہاواں لے کے
ویلے اگے ڈھینا پیا

تیرے سر الزام سی جیہڑا
اپنے سر اوہ لینا پیا

ساڈے وانگوں کلا جیویں
اج اے ساٹوں کہنا پیا

☆☆☆☆☆

گھمن گھیر

کعبے دے ول مُونہہ اے تیرا، نیت گھمن گھیری وِچ
کسراں رب وکھائی دیوے، حرص ہوس دی نہیری وِچ

بھج بھج پڑھ نمازاں بھاویں بیٹھا رہو مسلے تے
سیب کدے نہیں لگدے ویکھے کنڈھیاں والی بیری وِچ

پنڈ کتاباں سرتے چُک کے فیرو علموں ہولا رہیوں
تینوں سمجھ نہیں آؤندی کیہڑا لکھیا اے ذات تیری وِچ

علم عمل تے تیتھوں بھارا تاں کیوں بنیا عالم پھرنا ایں
مالک تُوں کیہ دسنا چاہناں اپنی ایس دلیری وِچ

تیرے اندر تیک تے تینوں جانن والا جاندا اے
فیر کیوں پنج نمازاں سجدے گننا ایں ہیرا پھیری وِچ

ماڑے تُوں توں تُوں ٹھڈے اُتے رکھ کے شہر گھما دیویں
فیر وی آکھیں حرف نہ آوے تیری ذات اُچیری وِچ

جو کجھ تیتھوں بنھیا جاندا بنھ لے عمل دی گندھلی وِچ
اک دیہاڑے پُچھنا اوہنے تیتھوں کچی ڈھیری وِچ

☆☆☆☆☆

سال حیاتی دے

چُپ چپتے چوراں وانگوں، لنگھ گئے سال حیاتی دے
کیویں لوکو سانجھ کے رکھدا، ہجر وصال حیاتی دے

پل پل اتھے جاگنا سونا، کچی نیندر وانگوں اے
کاہنوں بندہ لے تگدا، خاب خیال حیاتی دے

سُرج وانگوں چڑھ کے لہنا بندیا وچ ہنیرے دے
اینے ای چر دے ہوندے نیں عروج زوال حیاتی دے

چھت لے اپنے محل منارے تاج سجا کے سرتے تُوں
آخر تیرے نال نین جانے سبھ اعمال حیاتی دے

جتاں تیرے وس وچ ہويا اونا کر کے رہنا تُوں
سدا تے تیتھوں لگنے نہیں اوہ سُر تال حیاتی دے

ہمت نالوں بُہتی کار جد وی کر دیکھیں گا
تیرے چار پُھیرے پینے نویں جنجال حیاتی دے

پتھر بھارا چٹ کے سجنو جدوں وی مچھی مُردی اے
گھیری دے وچ پالیندے نیں اوہنوں جال حیاتی دے

دُنیا اُتے پھکا رنگ میرے بعد ای آوے گا
میلے ٹھیلے موج بہاراں میرے نال حیاتی دے

☆☆☆☆☆

قطعه

یک جان سی جسم دے دو قالب
اک اُستاد دامن دوجا حبیب جالب
عمر بھر مظلوماں دی جنگ لڑی
رہے ظالم دے اُتے ہمیش غالب

ساڈے گھرتے پانی نہیں لسی تے مدھانی کتھوں
ویڑھے وچ سوانی نہیں لسی تے مدھانی کتھوں

کاں کاں کر دے

کاواں وانگوں کاں کاں کر دے، گدھاں وانگوں کھاندے نیں
بندے جیہڑے چرتائیں دنیا اندر رہنا چاہندے نیں

میٹھو میٹھو سارا جسہ دھوڑاں وچ شریر دے اندر
عقلاں دے ایہہ انھے اپنے بوتھے پئے چمکاندے نیں

خورے ایہہ کیہ کیہ روپ اپنے وچ لکائی بیٹھے
بندے جیہڑے ون سونے سانوں نظر پئے آؤندے نیں

سبھناں بھیت اگاہیں جیہڑا اوہدے کولوں لگنا کیہ
 فیر کیوں پاپی خاکی پُتلے اینے پاپ لکاندے نیں

اُتوں اُتوں پھیرن تسمی وچوں من نوں پھیردے نہیں
 بندے جیہڑے اک دُوجے دے اُتے پھٹکاں پاندے نیں

خورے کیہڑی گل دا مان سرتے چکی پھردے نیں
 اک دوجے دی مسجد مندر جیہڑے لوکی ڈھاندے نیں

اک دیہاڑے ایہناں دا، جُہہ گدھاں کھان گئیاں
 نفرت والے دیوے جیہڑے، گھر گھر بالی جاندے نیں

☆☆☆☆☆

رات کلہنی

دُنیا اُتوں رات کلہنی مُک جاوے تے چنگا اے
امریکہ دی ایہہ غنڈہ گردی رُک جاوے تے چنگا اے

خُونی بِلے وانگوں جیہنے ماڑے چُن چُن کھانے نیں
جنگلاں دے وِچ جا کے کدھرے لُک جاوے تے چنگا اے

وِچ طوفاناں گھریا ہویا جیہڑا بھڑکاں ماردا اے
خُشک سمندراں وانگوں آپے سُک جاوے تے چنگا اے

جگ وچ انھی پا کے جینے ہر تھاں لٹ مچائی اے
 کوئی تے مردیاں ایہدے مُونہہ تے تھک جاوے تے چنگا اے

ایٹم بم دا ادھا پیسہ جے کوئی لاوے روٹی تے
 دُنیا اُتوں وِجھی سجنو بھکھ جاوے تے چنگا اے

دُنیا اُتے ظلم ہنیری ڈکن لئی ضروری اے
 مریل تگڑے اگے دھون نُون چُک جاوے تے چنگا اے

☆☆☆☆☆

حال دُہائی

نہ گفتار دا غازی ہوویوں نہ کردار تے جھاتی پائی
 حال اوئے بندیا حال دُہائی، حال اوئے بندیا حال دُہائی

مٹی والے جئے اُتے مایا لا کے لٹھے نوں
 سرتے شملہ اُچا دھر کے توں کیوں اپنی ذات لُکائی
 حال اوئے بندیا حال دُہائی، حال اوئے بندیا حال دُہائی

کاہنوں چوڑا ہو ہو پھرنا ایں لے کے خاکی پُتلے نوں
 آکڑ مٹی ہو جانی ایں موت جدوں وی تینوں آئی
 حال اوئے بندیا حال دُہائی، حال اوئے بندیا حال دُہائی

من دی میل نہ دھوتی تُوں عملاں والے پانی نال
 ساری عمرے کردا رہیوں ایویں متھے دی گھسائی
 حال اوئے بندیا حال دُہائی، حال اوئے بندیا حال دُہائی

کعبے دے ول کر کے مُونہہ پڑھدا رہیا نمازاں تُوں
 اپنے اندر بیٹھے ہوئے ول کیوں نہ تُوں جھاتی پائی
 حال اوئے بندیا حال دُہائی، حال اوئے بندیا حال دُہائی

لیکھاں دے وِج لکھیا ہويا تینوں لبھ تے جانا سی
 تاں کیوں زر زمین دے کچھے مار سٹے توں سکے بھائی
 حال اوئے بندیا حال دُہائی، حال اوئے بندیا حال دُہائی

دو زخ ور گے ڈھڈ دے اندر جے تُوں وڑ کے ویکھ لیا
اپنے لشکے بُو تھے اُتے مل لینی توں آپ سیاہی
حال اوئے بندیا حال دُہائی، حال اوئے بندیا حال دُہائی

☆☆☆☆☆

اک نمائی

اک نمائی پنڈ دی سا نچھی عزت سی
سارے پنڈ دے مُنڈے کھنڈے
سبھے ای اوہدے راکھے سن
پیروں ننگے
ڈھڈول بھکھے
پر
عزتاں
شرماں والے

اِک دِیہاڑے شکر دُپہرے
سارے تکلے رہے تماشہ
اپنی اپنی عزت دا
اوہ ڈک سکے نہ ہتھ
رج کے روٹی کھاؤن والے
اِک کلے مُنڈے دا!

☆☆☆☆☆

روٹی لہے

اسماناں تے گُوڑھے گُوڑھے
 کالے کالے بدل
 اُچے گھراں تے
 لوکاں بھانے
 عیداں تے شبراتاں
 وڈا صاب
 تے بیگم بچے
 شیشے دیاں کندھاں دے اولھے
 پا پڑتے پکوڑے کھاندے
 ہسدے ہسدے

قہقہے لاؤندے

دوئے بنے

پر کچھ بخشاں مارے لوک

اکوچھت دے تھلے بہہ کے

ایہہ دُعا کر دے نیں

یا اللہ مینہہ بند کر

دیہاڑ لگے

تے روٹی لیھے!

☆☆☆☆☆

جہیز

ایس لعنتی عمل جہیز نیں تے کئی دارے سکندر کنگال کیتے
کنیاں دھیاں دا ایہنے خون کیتا چٹے کنیاں دے سجنو وال کیتے

بابل چور تے ویر ڈاکو بن گئے ایس لعنتی عمل جہیز خاطر
ماں قرضے دی پھائی پا بیٹھی فرج ٹی وی تے گرسیاں میز خاطر
چاء نت جہیز دا لٹھیا نہ چنڈاں مار کے مونہہ وی لال کیتے

دے کے رسم رواج دا ناگ سانوں ہندو ٹر گیا اپنے دیس دے وچ
خون جگر نال کفر توں پان لگ پئے مسلمان اسلام دے کھیس دے وچ
اوس نکاح ویاہ تے لعنت رب دی جیہڑے ہندو رواج دے نال کیتے

بچ بندیا جہیز دے ناگ کولوں ایہدا ڈنگیا پانی منگدا نہیں
 ایہہ چندرا جیہنوں لڑ جاوے اوہدے بخت تُوں کوئی رنگدا نہیں
 قہر ب توں کدے نہیں بچ سکدا کم جہینے وی بھاویں حلال کیتے

انگ ساک شریک برادری رنج کھا کے کیڑے کڈھ دیندے
 دُر ! ایسے ولیمے طعام اُتے جیہدی خاطر دھیاں وڈھ دیندے
 عمل اوسے دے پچھے لگ بندیا جیہڑے نبی تے اوہدی آل کیتے

میرا شہر کراچی

خوڑے کیہڑے جُرمَاں دا پے گیا قہر کراچی
سوہنیا ربا کر آباد میرا شہر کراچی

امن خلوص تے بھائی چارہ ویکھاں اتھے فیر
گلی محلے وچ بزاریں ہوون خوشیاں ڈھیر
کڈھدے ربا رحمت والی مڑکے نہر کراچی

سُکھ دا جتھوں پانی لہھے نیندر چین دی آوے
 ہر ماں پُت بلاول وانگوں اپنے بال کھڈاوے
 کرماں والی ایسی کوئی گھلدے لہر کراچی

شہر کراچی بلدا ویکھ کے سڑدا میرا سینہ
 گُرسی دی ایس جنگ نے ربا مشکل کیتا جینا
 سیاست داناں گُرد وچ دتا قوم نُوں زہر کراچی

ڈاکو چور لُٹیرے اتھے لا بیٹھے نیں ڈیرے
 سرپرستی ایہناں دی کردے وڈ وڈیرے
 ایہو میلہ لائی رکھدے نیں اٹھو پہر کراچی

مُولی گاجر وانگوں اتھے وڈھدے نیں اے انساناں نُوں
 کوئی پچھان نہ سکدا اتھے چٹے کالے شطاناں نُوں
 چُپ دا تالا مار کے ہویا گُونگا بہر کراچی

ربا اپنی رحمت والا مینہہ ورسا دے ایسا
امن خلوص تے بھائی چارہ ہو جائے پہلے جیسا
سداں محبتاں والا موسم جاوے ٹھہر کراچی

☆☆☆☆☆

ہائیکو

دل دا چین قرار
اپنے نال اوہ لے کے ٹر گیا
جیہنوں کیتا پیار
☆☆☆

اکھیاں مینہہ ورسایا
جیہنوں ورھیاں تکلدے رہے
کل اوہ نظر نہ آیا
☆☆☆

پتنتے کھلور ہنا
مینہہ جدوں وس پووے
بہانے بدلاں دے رولینا
☆☆☆

میرے یار

جنتی لیکھاں دے وچ لکھتی اونی کار میں کر کے رہنی
لکھ تڈیراں کر لے توں میرے یار میں کر کے رہنی

زور سمندر ہمتوں ودھ کے لا کے اپنا ویکھ لووے
مالک نے جے چاہیا تے بیڑی پار میں کر کے رہنی

جیہڑا جت نوں اپنی جُوہ توں اگے لنگھن دیندا نہیں
ایسا اک دن آوے گا اوہدی ہار میں کر کے رہنی

جد تک دُنیا دے وِچ روٹی سبھ نُوں رِج کے لہدی نہیں
 سجن دُشمن سبھ دے نال ایہہ تکرار میں کر کے رہی

سُولی اُتے چاڑھن نال سچ لکویا جانا نہیں
 جیہڑی ویکھی اکھاں نال سردار میں کر کے رہی

بُہا تُسیں ڈھو کے اپنا بہتی دیر بہہ نہیں سکنا
 گل تے اپنے دل دی آخر کار میں کر کے رہی

دُنیا دے وِچ نفرت والے بھانہڑ بچھ کے رہنے نیں
 اپنے اکھراں نال ایہہ اگ ٹھنڈی ٹھار میں کر کے رہی

☆☆☆☆☆

مزدوری گل

جیہڑے دُور دا دانشور کردا نہیں مزدور دی گل
اودے کولوں ہونہیں سکدی کدے وی سجنو دُور دی گل

دُنیا اُتوں گھپ انھیرا اونے چر تائیں مکننا نہیں
جد تک رل کے کیتی نہ روٹی دے منشور دی گل

خورے کسراں بھرنا ڈھڈا اے بندے کھانیاں کاناں دا
خورے کیہڑے کناں سننی بے بس تے مجبور دی گل

شُکر دا پا کے گہنا جیہڑی چُکھے پھوکاں ماردی پئی
غزلاں نظماں دے وِچ لکھو کرماں ماری حُور دی گل

کوئی تے ایہدے بھاگ جگاؤن والا موسیٰ آوے گا
کوئی تے ایہنوں دسے گا آ کے کوہِ طُور دی گل

اپنا خون پسینہ دے کے جیہڑا دھرتی سنجدا اے
اوہ تے فیر وی کردا نہیں مالک نال غزور دی گل

سڑدیاں بلدیاں دھپاں نے ایہدا جُستہ لُوہ دِتا
فیر وی ایہہ کمذات کمینہ کردا اے تندور دی گل

☆☆☆☆☆

اُستاد دامن

قدر دساں کیہ تیری اُستاد دامن
گھرے آٹا نہ رکھیا ڈنگ دا سی

فاقے رہیا پر نہیں اظہار کیتا
نہ کجھ اپنے پرانے توں منگدا سی

موتو قبل ائے موتو دا سبق پڑھ کے
نہیوں موت کولوں توں سنگدا سی

زندہ رہویں گا ہُن وی قبر اندر
تیرا گھر وی تے ایسے ڈھنگ دا سی

جھولی وچ اپنے تُوں دُکھ پا کے
خوشیاں دلیں پنجاب تُوں وٹدا سی

ہویا سارے پنجاب تُوں سوگ تیرا
جس تُوں ہاسیاں دے نال تُوں رنگدا سی

چرچے کرن لوکی کچی کوٹھڑی دے
جتھے جہات پا کے ہر کوئی لنگھدا سی

ہونیاں مُدتاں بھاویں چراغ بُجھیاں
پر ایہہ ڈیرہ تے دامن ملنگ دا سی

تینوں فیض دے دُکھ نڈھال کیتا
 رو رو اپنی موت توں منگدا سی

اودھر فیض وچھوڑے توں تنگ پے کے
 دان تیرا جناب تھیں منگدا سی

رہسن جتناں وچ ہمیش دوویں
 ساتھ پا لیا دوہاں سنگ دا سی

دو شبنم دے قطرے فنا ہو کے
 جا ملے نیں وچ سمندراں دے
 رہن سدا محبوب بقا اندر
 لورے لین بہشت دے مندریاں دے

☆☆☆☆☆

اُمید سہارے

آس اُمید سہارے لوکی
چیوندے پئے نین سارے لوکی

دنیا دے ایس میلے دے وچ
آپے چتے ہارے لوکی

بُھکھی دنیا سوں جاندی جے
ہوندے نہ مزارے لوکی

خوڑے کتھے لدی جاندے
سوہنے پیارے پیارے لوکی

کل تک مشری جیہیاں گلاں
اج کیوں جاپن کھارے لوکی

دُنیا ساری گھپ انھیرا
ایہدے چن ستارے لوکی

خوڑے کسراں جیوندے پئے نیں
دُکھ درداں دے مارے لوکی

خوڑے سچی گل کوئی ہو گئی
کردے پئے اشارے لوکی

☆☆☆☆☆

پیراں بیٹھ

نہ پیراں بیٹھ زمین اے تیرے نہ سرتے مائی چھت
کاہنوں لے پیر پساں مر گئی تیری مت

ساہواں والی ڈورتے تیری ہتھ پرانے مائی
آس اُمید سہارے بیٹھی کلی چرنہ کت

لیکھاں والے گنجھل کیوں اپنے ہتھیں کھولیں گی
لیکھاں تیرے اندر رہن نہیں دینا ساہ تے ست

آ جا ٹیک لے متھا اوسے مالک ڈاڈھے اگے
جیہنے مار جگان دا وعدہ کیتا اے مائی وت

خالی ویڑھے دے وچ بیٹھی کیہ پئی سوچ وچاریں
کیہڑے راہیں ٹر گئی تیری آل اولاد تے جت

کل تائیں چانن اندر تیرے روپ دے ڈھول سہانے سن
اج ہنیرے دے وچ لتھ کے کیوں نہیں چائی ات

سورج وانگوں چڑھ کے لہنا وچ ہنیرے کوٹھے مائی
بھاویں لکھ سیاپے کر لے بھاویں لکھ کپت

☆☆☆☆☆

رج کے لُٹو

لُٹو لُٹو رج کے لُٹو سا نجھا اے سبھ دا پاکستان
کھاؤ پیو تے موج اڑاؤ تحفہ اے رب دا پاکستان

اتھے نہ کوئی دال تے روٹی
نہ کوئی اتھے عدل کسوٹی
لبھدا پھر دائے ہر کوئی بوٹی
ہتھ وِچ پھڑ کے کاسہ ٹھوٹھی
کہندا من لُٹو مسلمان

ہندو سکھ انگریز ایہہ سارے
 اولھے ہو پئے کرن نظارے
 یہودی چھتن محل منارے
 سانوں لا کے پٹھے کارے
 بن گئے آپ عظیم انسان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

سعودی عرب تے کویت دے وچوں
 کڈھ لیا تیل ایہناں ریت دے وچوں
 مسلماناں دی پریت دے وچوں
 لٹ لیا سبھ کجھ کھیت دے وچوں
 سانوں بھکھے پیٹ لڑان
 تحفہ رب دا پاکستان

کڈھ دتا اے جلوس ساڈا
 کھوہ کے امن تے خلوص ساڈا
 پیندے پئے نیں جوس ساڈا
 اڈاندے پئے نیں فلوس ساڈا
 کوئی نہ سوچے نفع نقصان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

انھے گونگے بولے ہو گئے
 عالم مفتی ہولے ہو گئے
 ہیرے سن ایہہ کونلے ہو گئے
 اک دوجے دے اولھے ہو گئے
 ہسدا پیا اے گل جہان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

دیس میرے وچ انھی پئی
 ایہہ شہرت جگ دے کنی پئی
 گڑیاں سر نہ چٹی رہی

مُنڈیاں اگے پنی پئی
 دیو تھوڑا ایدھر دھیان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

جگ دا بھیت میں کھولیاں کیہ
 اتھے سچ میں بولاں کیہ
 کفر اسلام میں تولاں کیہ
 دوویں کھدو پھولاں کیہ
 مر گیا باراں لکھ افغان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

اسلام اسلام دا رولا پیا
 جھگڑا ایہہ کیہ مولا پیا
 بھکھیاں دا ایہہ ٹولا پیا
 مسلماناں ڈھڈ گولا پیا
 دیون وکھو وکھ اذان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

مزدوراں تے کساناں دی
 ایہہ دھرتی سی شیر جوناں دی
 علماں والے انساناں دی
 تے طاقتور پہلواناں دی
 ایہدی مکدی جاندی اے پچان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

ظالم تے مظلوماں لئی
 حاکم تے محکوماں لئی
 وڈی ذات تے ڈوماں لئی
 حاکم طائی تے شوماں لئی
 سانجھا اے قائد دا فرمان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

روس امریکہ دوویں بھائی
 ایہناں دی نہیں کوئی لڑائی
 اک اے سوہرا دوجا جوائی
 آپس وچ ایہہ ونڈدے کمائی

اے لُٹیا مال
 رل کے کھان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

انگریزاں نہ اپنی لُٹ پائی
 جتی اسماں ات اے چائی
 کردا خون بھائی دا بھائی
 حال اوئے بندیا حال دُہائی
 کوئی نہ کھولے بند زُبان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

عزتاں دے جنازے اُٹھدے
 نویں نکورتے تازے اُٹھدے
 عزتاں اُتے نوٹ نیں سُڈے
 راکھے اتھے عزتاں لُڈے
 گلی گلی وچ ہويا اعلان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

ڈاکو چور لُٹیرے پے گئے
چٹے دِن ہنیرے پے گئے
سائوں چار پھیرے پے گئے

امریکہ دے گھیرے پے گئے
دیس دا ہر بندہ پریشان
تحفہ اے رب دا پاکستان

☆☆☆☆☆

جنڈی

پھس گئی جنڈی وچ عذاباں
پیو پیو رج شراباں

حل نہیں کوئی دوجا لبھا
پھول رہیاں میں سبھ کتاباں

سانوں باغی کر چھڈیا اے
مفتی دیاں وعظ خطاباں

خُونِ پَسِينہ پُونَا چھڈو
پیو شراب تے لاؤ جباباں

اوہ کیہ جان دُکھڑے دل دے
جیہڑے کردے چوبھال جباباں

تیرے تیر وی توڑے سی
مرزیا ہتھیں تیری صاحبان

رنداں نال بنا کے رکھ
نہ کر ایویں سوال جباباں

عمر تے چہرہ دس دیندا اے
لُکھا ہووے وچ خضاباں

☆☆☆☆☆

سائیاں

عزت ذلت تیرے ہتھیں کرم کمائیں سائیاں
 سبھناں بھیت اگاہیں توں ایں کیہ میں دیاں صفائیاں

من دی میل کچیل نُوں دھوواں کبھڑے پانی نال
 میرے دیدیاں اُتے جمیاں حرص ہوس دیاں کائیاں

ٹگر دے لئی جیہڑا پینڈا روز پیا میں کرنا واں
 اکھراں وِچ میں لکھ نہیں سکدا ہوندیاں جو رُسوائیاں

جگ دا بھیت نہ کھلایا میتھوں عقل خرد دے نال
 لکھ تدبیراں کیتیاں لکھاں گھتلیاں وی سلجھائیاں

حشر دیہاڑے مینوں کیہڑا آن بچاوے گا
 میرے موڈھے اُتے پیٹھیاں ہونیاں دو گواہیاں

پنج نمازاں عشقوں خالی روزہ میری بھکھ
 کیویں حج زکات تے کلمہ گھٹ کراں سزائیاں

ویلے دے ہتھ وچھلی میری میں کیہ راگ الاپاں
 میرے اندر دوڑدیاں نیں ساہواں وی پرائیاں

☆☆☆☆☆

ویر

ساڈے لئی تے اوہناں نے وی ڈھڈیں رکھیا ویر
جیہناں دے لئی منگدے رہے ہر دم اسپیں خیر

دُشمن اِنج وساہ کے خورے سانوں مار نہ سکدا
سجناں جیویں گڑ وچ رکھ کے دتا اے سانوں زہر

اساں تے پینڈا سارا اپنا تپدی ریت تے کرنا
ساڈے سر توں کدے نہیں لہنی سجنو شکر دُپہر

ساوے رُکھاں دے لیکھاں وچ ہوندا سڑنا بلنا
بھاویں اوہدے پیراں پٹھوں لگھدی ہووے نہر

اساں تے سچ ٹوں ٹھوک وچا کے کہندیاں رہنا سچنا
بھاویں ساڈی جان دا دُشمن ہو جائے سارا شہر

صبر شکر دا گھنا پا کے منزل اُتے اپڑاں گے
ساڈے راہ کنج ڈک سکن گے ظلم جبر تے قہر

حق دی بانگ اُونے چر تائیں دیندا رہیں او بُو بیا
جد تیک ساری دُنیا رل کے آکھے نہ تینوں ٹھہر

☆☆☆☆☆

جھگڑا

جھگڑا روٹی والا جس دن دُنیا اُتے پینا اے
اللہ دی سونہہ اک وی گکڑا جگ اُتے نہیں رہنا اے

کد تک ماواں لوری دے دے اپنے بال رجھان گِیاں
کد تک ٹکڑ روٹی منکن رجے دے ول جان گِیاں
کد تک ایہناں بھکھے ڈھڈ وی شکر خدا دا کہنا اے

کد تک دُنیا دے وِچ انھی پیسے والا پاوے گا
کد تک بھکھن بھانا اپنا بھکھا ڈھڈ و جاوے گا
کد تک ایہنے وکھریاں ہو کے چودھری کولوں بہنا اے

کد تک دھیاں دا ج دے ہتھوں باہل ویرھے رہن گیاں
کد تک بدبختی دے طعنے ماواں کولوں سہن گیاں
کد تک اوہناں اپنے لیکھاں دے نال آپے کھیہنا اے

کد ظلم ہیری سجنو ماڑے اُتے وسے گی
کد تک دنیا ماڑے دی مجبوری تے ہسے گی
کد تک اوہنے ظلم نوں اپنی پک اُتے سہنا اے

☆☆☆☆☆

کوئی نہیں تکیا سارے جگ وچ ایہو جیہا میں فرق
ان پڑھ بہن ایواناں اندر پاڑھو لگن کلرک

ایم اے ایل ایل بی تے پی ایچ ڈی کرن والے
ویکھو دھکے دھوڑے کھاندے ڈاکٹریاں پڑھن والے
پڑھا غریباں، بال اپنے نوں کیتا اے بیڑا غرق

تِن ہزار کما کے ویکھو کیویں کرن گزارا
 اپنے وچ تاں لبھدا کوئی نہیں دس جیاں دا چارہ
 کائے نون تے تہہ دناں دا لکیا رہندا دھڑک

بیورو کرہی تے سرکار کلرکاں سر تے چلدی اے
 وچوں انھی پائی اوتوں بھڑکاں سر تے چلدی اے
 کلرک وی کدے مار لیندا اے چھوٹی جیہی بڑک

افسر مہربان جے ہووے کلرک وی کوٹھی پالیندا اے
 لکھاں دی ایس رشوت دے وچ ادھا لکھ لکا لیندا اے
 افسر جے کر راشی ہووے کھاندے سبھ بے دھڑک

دنوں دیں لٹ مچائی ساڈے بیورو کریٹاں
 پچارو بنگلے ڈش انٹینا سانھ لیا اپ گریٹاں
 ساڈے کول پرانی سائیکل اوتوں نئی سڑک

پُٹھے سدھے کماں دے لئی رشوت نت اسیں دیندے آں
چھیتی کم کراون دے لئی اک دُو جے نال کھیندے آں
کلرک دا سوکھا ہدا کیوں سانوں چھیتی جاندا اے رڑک

☆☆☆☆☆

گیت

تیرا لٹ جاوے چین تے قرار سوہنے
سانوں چھڈ گئی ایں ادھ وچکار سوہنے

ساڈے نال کیتیاں آن تیرے اگے نی
ساڈے وانگوں دل تیرا کسے تھان نہ لگے نی
نی تُوں لبھدی پھریں دلدار سوہنے

ہجر دی اگ وچ سڑدی رہویں تُوں
شالا میرے وانگوں ہوکے بھردی رہویں تُوں
تیرے لیکھاں وچ مک جاوے پیار سوہنے

عشق نوں لیک لا کے ہو کے ہاواں بھریں گی
 اللہ دی سو نہہ کدے وی دُہیں گی نہ تریں گی
 کوئی سُنے گا نہ تیری پُکار سوچنے

دیدیاں بچ تیرے جدوں نیندراں نہ رہن گیاں
 سبھے تینوں سکھیاں بے وفا کہن گیاں
 کوئی کرے گا نہ تیرا اتار سوچنے

☆☆☆☆☆

لوٹیا

جی اوئے جی میرے لوٹیا
جی اوئے جی میرے لوٹیا

موج بہاراں تیراں
کوٹھیاں کاراں تیریاں
توں نہیں بھکھا مر سکدا
سبھ سرکاراں تیریاں
سرکاری سانھ تے جھوٹیا
جی اوئے جی میرے لوٹیا

پکا قول قرار دا تُوں
 لوٹا کھرا وِہار دا تُوں
 اِکو گل اے تیری بھِڑی
 چچھ ایں سرکار دا تُوں
 نیت دیا کھوٹیا
 جی اوئے جی میرے لوٹیا

تیرے جیہا نہ کوئی گھمے
 ہر پاسے نین تیرے دُھمے
 ویلے دی حکومت خاطر
 کنیاں تیرے پیر وی پُھے
 سُر دیا پوٹیا
 جی اوئے جی میرے لوٹیا

نعرے لاویں پنج پڑھا
قائد تے اقبال بنا
خورے آپ توں پڑھیا نہیں
یا پڑھ کے دتا ای گنوا
عقل دیا موٹیا
جی اوئے جی میرے لوٹیا

☆☆☆☆☆

اپنے بھرا دی موت اُتے

سینہ میرا چیر گیا
کتھے پومی ویر گیا

لوکو جا کے لہو اوہنوں
کتھے اوہ سفیر گیا

میرے خاب خیالاں نوں
کر کے لیرو لیر گیا

دنیا دی ایس جیل دے وچوں
کتھے بھج اسیر گیا

گلاں دا ادہ گالھڑ سجنوں
بندہ بے نظیر گیا

ساری عمر دی کھٹی مینوں
ہنجو دے اخیر گیا

☆☆☆☆☆

دستور

دنیا دا دستور نرالا عجب اے ایہدی ونڈ
ہاسے کھوہون والا اُچا، ونڈن والا بھنڈ

نفرت والے بھانجڑ جیہڑا گھر گھر بالی جاندا اے
خورے اوہدے مُونہہ تے کوئی ماردا کیوں نہیں چنڈ

اوسے ماں نوں پچھو جیہنے پُت رجائے ست
اوہنوں دُدھ اے بہتا دیندی جیہنوں اوہدی ٹھنڈ

جیہناں لیکھاں والے گنجھل اپنے ہتھیں کھولے ہوں
 اوہناں لوکاں کولوں پچھوں ہوندی کیہ اے گنڈھ

تقدیراں دے چکر وچ جیہڑا وی اے آ جاندا
 اوہ کیہ جانے کنج جوانی کتھے گئی اے ہنڈھ

اک دے نالوں کوڑے بندے ربا ہوئی جاندے نیں
 ایسے لئی تے ہر تھماں مہنگی ہوندی پئی اے کھنڈ

تیرے چار چوفیرے بویا سارے گونگے بہرے نیں
 تُوں کیوں جھلیا پائی جانا ایس ایہناں اگے دُنڈ

☆☆☆☆☆

شہر

شہر تیرے وچ رہنا پیا
دکھ اے سانوں سہنا پیا

دل دے پھٹ نوں دھوون دے لئی
راہ تیری وچ بہنا پیا

بھل گئی ہار شنگار میں سارا
غم دا ایسا گہنا پیا

دُب کے شوہ سمندر اندر
نال طوفاناں کھیپنا پیا

ہنجو ہو کے ہاواں لے کے
ویلے اگے ڈھیپنا پیا

اودھے سر الزام سے جیہڑا
اپنے سر اوہ لینا پیا

ساڈے وانگوں کلا جیویں
اج ایہدے سانوں کہنا پیا

☆☆☆☆☆

گھر دے راکھے

گھر دے راکھے گھر نوں لٹن لگ پئے نین
 کندھاں دے ہن کھر لٹن لگ پئے نین

چوراں دے ہن روپ وی سادھاں ورگے نین
 اک دُوجے دیاں چوریاں پھٹن لگ پئے نین

قبرستاناں دے وچ گورکھ ویلھے ہوئے
 عزتاں دے جنازے اٹھن لگ پئے نین

اوہناں کھیتاں دا وی یارو رب راکھا اے
جیہنوں واہن والے پُٹن لگ پئے نیں

صدقے جاواں اوہناں جمن والیاں توں
جیہڑے رُوڑی اُتے سُنن لگ پئے نیں

میرے لہو دا کرنا کیہ انصاف قاضی
قاتل عزتاں نال ای چھٹن لگ پئے نیں

حق دی بانگ توں پہلاں ویکھیں چار پُھیرے
سچ نُون جھوٹے رل کے کٹن لگ پئے نیں

☆☆☆☆☆

شکایت

سانوں جیہدے نال شکایت کوئی وی نہیں
اوہنوں ساڈے نال محبت کوئی وی نہیں

اج میں رو رو پچھیا اپنی ذات کولوں
دُنیا دے وِچ جین دی لذت کوئی وی نہیں

رشتے ناطے سارے جھوٹے لگدے نیں
خونی رشتے دی حقیقت کوئی وی نہیں

میرے نال تے رسی رہندی میری ماں
میرے لیکھاں دے وچ جنت کوئی وی نہیں

رہا سسھو سدھراں مٹی ہوئیاں نین
ہُن حیاتی دی ضرورت کوئی وی نہیں

اک دُوجے نُون غرضاں نیڑے کر دیاں نین
اک دُوجے دی کسے نون چاہت کوئی وی نہیں

لیکھاں دے نال لڑ لڑ میں تے وکھ لیا
بندے ہتھ وچ اپنی قُدرت کوئی وی نہیں

☆☆☆☆☆

گورکھ

ہار شدگار کے مینوں توں گورکھ وں پایا
دس نی میرے بھولے مائے میں کیہ تیرا گویا

باہل دے ویڑھے والی چھاں تے مینوں لبھنی نہیں
تیرے نالوں ودھ کے چنگی ماں تے مینوں لبھنی نہیں
فیر کیوں مائے مینوں توں غیراں دے سنگ لایا

کیہ کیہ لاڈ نہ کیتے میں، مائے تیرے راج دے وچ
گنڈلی بن کے دے دیندی توں سارے مینوں داج دے وچ
تیرے اکھر ایویں مینوں جیویں کوئی سرمایا

سہجے بالن وانگوں پھوکاں مار حیاتی لنگھی اے
توں تے فیروی آکھیں دھی اپنے گھرای چنگی اے
میںوں دس نی میریے مائے دھی نوں توں کیوں جایا

☆☆☆☆☆

تاپ ہجر دا جدوں چڑھ جاندا
 بندہ سہک سہک کے فیر مر جاندا

اوہنوں چین کسے وی نہ تھاں لبھدا
 نہ اوہ باہر دا رہندا تے نہ گھر جاندا

کدی کدی تے اگ دے دریا وی
 شوہ عشق دا لد کے تر جاندا

بندہ چاہے وے تے کیہ نہ کر سکدا
وڈے پہاڑاں نالوں دکھڑے اوہ جر جاندا

ایہہ رتبہ فرشتیاں جتاں کولوں ودھ
فیر کاہنوں ایہہ دوہاں کولوں ڈر جاندا

ایہدا راہ ایہناں جھکھڑاں نے کیہ ڈکنا
ایہہ تے نال طوفاناں وی لڑ جاندا

واہ جیہدا وی پیا اے بندے دے نال
آخر کار اوہ سجنوں ہر جاندا

☆☆☆☆☆

نہ مارشل لاء ای چنگا سی نہ جمہوریت ساڈی چنگی اے
 ہر دُور وچ غریباں روٹی چودھریاں کولوں منگی اے

جیہناں کدے نہ دُھپ تے سردی ویکھی اوہ گلاں کردے چھاں دیاں
 جیہڑے پلن تے پڑھن امریکہ وچ اوہ قدراں کیہ جانن ماں دیاں
 بھاویں کوٹ تے ٹائی لہھ گئی اے پر دھی بھین تے ننگی اے

لکھاں قربانیاں تے جگراتیاں نال جیہناں پاکستان بنایا سی
 اوہ غیرتاں والے سوں گئے نیں جیہناں تن من اپنا لٹایا سی
 ہر پاسے قتل اغوا ڈاکے جیویں لگی خانہ جنگی اے

غریب مزدور کساناں دی غربت دے نعرے لان والے
 تہانوں کمی کمین سمجھدے نیں اچے شملے سراں تے پان والے
 ایہہ دشمن دھرتی ماں دے نیں ایہناں دیکھی کدے نہ تنگی اے

ساڈا خون پسینہ چوس لیا دھرتی دیاں سرداراں نیں
 سانوں پٹھے راہیں پا دتا اے دیس دیاں خداراں نیں
 ایہناں خون خرابیاں نفرتاں نال ایہہ دھرتی ساری رنگی اے

اگے ودھ کے رولا پاؤ ساڈے دیس نوں لٹی جاندے نیں
 اسیں بھکھن بھانے خالی ڈھڈ سانوں رل کے گٹی جاندے نیں
 جیویں انھے گونگے بہرے ہون ساڈی انج حیاتی لنگھی اے

☆☆☆☆☆

لہور

چل سجناں لہور دے میلے تیکے
 جتھوں کڑیاں دے لنگھدے ریلے تیکے
 چل سجناں لہور دے میلے تیکے

بلے بلے بھئی گبھرو جوان لہور دے
 ساری دنیا تے منے پہلوان لہور دے
 داتا نگری دے نال پورا لہور پھبدا
 جتھے کرم ہمیشہ رہندا میرے رب دا
 مٹھے دُدھ والے تھاں تھاں ٹھیلے تیکے
 چل سجناں لہور دے میلے تیکے

سارے جگ نالوں سوہنا مینوں لہور لگدا
 ودھ ایہدے کولوں جگ تے نہ ہور لگدا
 سری پاوے تے لسیاں دا جوڑ کوئی نہیں
 جیہڑا لہور وچ رہندا اوہنوں تھوڑ کوئی نہیں
 بوہے بجھیاں نیں مجھاں نالے لیلے تیکے
 چل سجناں لہور دے میلے تیکے

توبہ توبہ بھئی حُسن شنگار لہور دا
 سارے جگ کولوں چنگا ہوندا یار لہور دا
 کھلے دل والی کڑی ہوندی شہر لہور دی
 ربا جم جم ہووے شالا خیر لہور دی
 رہندے گرو پچھے لگے جتھے چیلے تیکے
 چل سجناں لہور دے میلے تیکے
 چل سجناں لہور دے میلے تیکے

☆☆☆☆

مسجد مندر

جے مسجد مندر دے وچکار اک مے خانہ ہوندا
ہندو مسلم سکھ عیسائی سبھ دا آنا جانا ہوندا

اک تھاں رل کے بہندے سارے اک ٹھوٹھے وچ پیندے
اک دو جے دے ڈکھ سکھ سہندے اک دو جے نال جیوندے
نہ کوئی کمی چودھری ہوندا نہ کوئی ذات دا طعنہ ہوندا
جے مسجد مندر دے وچکار اک مے خانہ ہوندا
نہ کوئی کسے دی مسجد ڈھاندا نہ کوئی ڈھاندا مندراں نوں
جیکر مٹلاں پنڈت پڑھدے اک دو جے دے اندراں توں
نہ ہی بگل دے وچ فیر نہ قتل کوئی فرقہ ورانہ ہوندا
جے مسجد مندر دے وچکار اک مے خانہ ہوندا

زاہد رند تے عابد والا جھگڑا وی نہیں پینا سی
 نہ کسے نے اکو ویڑھے وکھرا ہو ہو بہنا سی
 جے پا پڑھیاں عالماں دے کول علماں دا خزانہ ہوندا
 جے مسجد مندر دے وچکار اک مے خانہ ہوندا

نہ کوئی بولدا کوڑے بول اپنے سکے بھراواں نوں
 نہ کوئی جنڈرا مار کے رکھدا شہر دیاں سراواں نوں
 جیکر شہر دے وسنیکاں وچ بندہ کوئی دانا ہوندا
 جے مسجد مندر دے وچکار اک مے خانہ ہوندا

☆☆☆☆☆

معین قریشی دی آمداتے

واری جاییے امریکی نگراناں اُتوں
جیہڑے سٹے سی رب اسماناں اُتوں

بی بی بابے نوں دیو ودھائی سارے
کم ودھ کے کر گئے شطاناں والا

جاگن والے وی سٹے جاپدے نیں
ڈرے سہے امریکی فرماناں اُتوں

تتخاہ دار ہن دال نہیں تڑک سکدا
بھا گھیو دا پچھ کے دُکاناں توں

بندے بندے نوں امریکی اے گھن لگا
پھر جاندے نیں کیتیاں زباناں اُتوں

مُلاں بھج بھج امریکہ دے دورے کردے
واری جاییے اسیں ملاں دیاں شانناں اُتوں

امریکی چال بازاں پٹھی اے چال چلی
کھیس لاه کے سیاست داناں اُتوں

سانوں گڑھتی امریکہ دی دین والے
تنگ پے گئے امریکی فرماناں اُتوں

☆☆☆☆☆

گیت

رہا، جھلیا نہ جاندا دُکھ میتھوں یار دا
 روگ ہجر دا سانوں ول ول ماردا

ویلا خوشیاں دا ساتھوں کھس گیا
 ساڈا یار جدوں دا رُس گیا
 مزا چکھ لیا اسیں اوہدے جھوٹھے پیار دا

ہو کے ہنجواں دے لڑ سانوں لا گیا
 جند کنڈیاں دے وس ساڈی پا گیا
 پتہ لگ گیا سانوں اوہدے جھوٹھے پیار دا

کیویں باجھ تھن ربا جیواں گے
پھٹ عشق دا ہتھیں کنج سیواں گے
کیہڑا دیوے سانوں پتہ اوس غم خوار دا

☆☆☆☆☆

پاکستان نون توژن دی سوچ چھڈ دو
پاکستان، یاں نیگھو اپروچ چھڈ دو

ماں

پُھل کلیاں توں ودھ سوئی
ماں جیہی مٹھی ہستی
دُوجی جگ وچ نہیں ہونی

بیلے وچ کاں بولے
رل کے دُعامنگو
میرے ویڑھے وچ ماں بولے

جیہدی شکل چرب لہدا
ماں دیاں پیراں تھلے
مزہ جتناں دا سبھ لہدا

اوہناں بالاں توں جان صدقے
 جیہناں دی اے ماں جیوندی
 جیہڑی کہندی اے ماں صدقے

چنگی لگے دُھپ چھاں اپنی
 یا دُکھرب و نڈدا
 یاں و نڈدی اے ماں اپنی

جیہناں بالاں دی ماں نہیں ہوندی
 دُھپاں وچ اوہ بلدے
 سر اوہناں دے چھاں نہیں ہوندی

ٹھنڈ سینے وچ پا دیندی
 ماں دی دُعا سجنو!
 دُبی بیڑی کنڈے لا دیندی

رب او ہناں دا رُس جاندا
 جیہناں دی ماں رُسدی
 سبھ او ہناں توں گھس جاندا
 پھل سجرے گلاب والے
 ماں نال ہس بولو!
 مٹھے جملے ثواب والے

جھکھڑاں وچ رُل جاندا
 بندہ اوہ بد بختا
 جیہڑا ماں نوں بھل جاندا

جیہناں بالاں دی ماں جیوندی
 جگ دے ہنیرے وچ
 تتی او ہناں نوں نہیں واچھو ہندی

بخشش دا بچ ہوندا
 ماں نوں تکو پیار دے نال
 ملے گنیاں نہیں جے حج ہوندا

دس دیندی اصول سارے
 ماں جو کجھ دَسدی
 نہیں دَسدے سکول سارے
 ماں عرش ہلا دیندی
 زہر بھرے پتر اں نوں
 جدوں چین دی دُعا دیندی

وچ جھولے دے رونداسی
 دُدھ پی کے ماں دا
 سینے لگ کے سونداسی

ماں اکھیاں داؤر سجنو!
 سدا رہو ماواں کول
 کدے جاوونہ دُور سجنو!

پانی باغ نوں مالی دیوے
 پتر نکمیاں نوں
 ماں بھر بھر تھالی دیوے

ماواں صبر دا گہنا اے
 ایہناں نال لڑیا نہ کر
 ایہناں سدا نہیں رہنا اے

وس کنڈیاں دے پے جائیں گا
 ماں جے نہ چکھے ہوئی
 اگے دُنیا دے ڈھیہہ جائیں گا

رب آکھیا موسیٰ نوں
 تیرے چکھے ماں نہیں رہی
 ہُن سنبھل کے آویں توں

وکھایہد یاں باتاں نہیں
 رب دی سونہہ ماواں جگ تے
 انمول سوغاتاں نہیں

ودھ رُتہ وَلیاں توں
 ماں نوں سلا ماں کرو
 ایہہ سونہی پھل کلیاں توں

شالا ماواں دی خیر ہووے
 سینے جیہناں ٹھنڈ پائی
 اوہناں چھاواں دی خیر ہووے

جیہڑا بوٹا چھاں دیندا
 اللہا ہدی خیر کرے
 جیہڑا بالال نوں ماں دیندا

رہا ڈھپاں وچ چھاں دے دے
 جیوندے جیہڑے ماں توں بغیر
 اوہناں بالال نوں ماں دیدے

پُت مان نیں ماواں دے
 ماں جدوں پُت جمدی
 نِت لاڈ ویکھو چاواں دے

اوہناں ماواں توں جاں صدقے
 جیہناں نے پُت گھرو
 ہتھیں وطن نوں دے چھڈ دے

ماں صبر دا گہنا اے
 ایہتھوں جیہڑا ڈور ہو یا
 اوہنے سسکھی نہیں رہنا اے

دھیاں دکھ ماواں نال پھولن
 لہو دے وی گھٹ پی کے
 اک واری نہ مونیہ کھولن

ماں دُکھاں دے سمندر پیر پوے
 ایہدے وانگوں جگ اُتے
 کوئی دُوجانہ ہو رچوے

شالا ماں دی خیر ہووے
 سینے جیہناں ٹھنڈ پائی
 اوہناں چھاواں دی خیر ہووے

جیہڑا بوٹا چھاں دیندا
 اللہ اوہدی خیر کرے
 جیہڑا بالال نون ماں دیندا

ربا دُھپاں وچ چھاں دے دے
 جیوندے جیہڑے ماں توں بغیر
 اوہناں بالال نون ماں دیدے

پُت مان نیں ماواں دے
 ماں جدوں پُت جمدی
 نت لاڈ ویکھو چاواں دے

چلو ماواں دے دُکھ وٹدیے
 چاواں نال جیویں پالیا
 اوہناں چاواں دے سُنکھ وٹدیے

باغاں وچ پھل کھلدے
 بختاں والے اوہ لوک
 جیہڑے ماواں نوں روزِ مِلدے

جیہڑے ماواں دے دُکھ وٹدے
 غم اوہناں بالاں کولوں
 کوسوں پرے ہو ہونگھدے

ماں ربّ دی ثناء کردی
 تسبیاں روزے تے نماز
 سمجھوں بالاں لئی دُعا کردی

ایس گل دا خیال رکھنا
 حج واثواب لبھدا
 ماں نوں پیار دے نال تکلنا

جیہڑے ماں نوں ستانندے نیں
 ربّ دی سونہرہ اوہ پتر
 کدے سکھ نہیں پاندے نیں

ماں دل دا ویڑھا اے
 جتھے دکھ سکھ سا بنجھے
 دُوجا تھاں ایسا کیہڑا اے

پُتِ جمدے جوان ہوندے
 رتجھاں نال ماں پالے
 پُتِ ماواں دے مان ہوندے

رہتا ماں دامان رکھیں
 جگ وچ ایہناں دی
 اُچی سبھ توں شان رکھیں

ماں اکھیاں داتا رااے
 ایہدے نالوں سوہنا جگ تے
 نہیں اک وی نظارہ اے

وس جھکھڑاں پے جاندے
 ماں باجھوں بال جیہڑے
 کلے دُنیا تے رہ جاندے

دھن بھاگ اوہناں ماواں دے
جیہناں نوں گھر دیتے
رہ نال دُعاواں دے

ویلی دی ونڈ

لُٹو لُٹو رُج کے لُٹو
 سا نچھا اے سبھ دا پاکستان
 کھاؤ پیو موج اُڑاؤ
 تحفہ اے رب دا پاکستان

ایتھے نہ کوئی دال تے روٹی
 نہ کوئی ایتھے عدل کسوٹی
 لبھدا پھرے ہر کوئی بوٹی
 ہتھ وِج پھڑ کے کاسہ ٹھوٹھی

کہندا اے من لتو مسلمان
تحفہ اے رب دا پاکستان

ہندو سکھ انگریز سارے
اولھے ہو پئے کرن نظارے
یہودی چھتن محل منارے
سانوں لا کے چٹھے کارے
بن گئے آپ عظیم انسان
تحفہ اے رب دا پاکستان

روس امریکہ دوویں بھائی
ایہناں دی نہیں کوئی لڑائی
اک اے سوہرا دوجا جوانی
آپس وچ ایہہ ونڈے کمائی
لٹیا مال رل مل کھان
تحفہ اے رب دا پاکستان

سعودی عرب، کویت دے وچوں
 کڈھ لیا تیل ایہناں ریت دے وچوں
 مسلماناں دی پریت دے وچوں
 لٹ لیا سبھ کجھ کھیت دے وچوں
 سانوں بھکھے پیٹ لڑان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

عالم مُفتی ہولے ہو گئے
 ہیرے سن ایہہ کولے ہو گئے
 اک دوجے دے اولھے ہو گئے
 انھے گونگے بولے ہو گئے
 ہسدا پیا گل جہان
 تحفہ اے رب دا پاکستان

ڈش اٹینا، وی سی آر
 اک بھجارتے مرسڈیز کار
 چھڈدے بھاویں ہور ادھار
 چلدی اے اتھے انج سرکار

شہرت بدلے وکے ایمان
تحفہ اے رب دا پاکستان

اسلام اسلام دا رولا پیا
جھگڑا ایہہ کیہ مولا پیا
بھکھیاں دا ایہہ ٹولا پیا
مسلماناں ڈھڈ گولا پیا
دیندے وکھری وکھری اذان
تحفہ اے رب دا پاکستان

کڈھ وِتا اے جلوس ساڈا
کھو کے امن تے خلوص ساڈا
پیندے پئے نہیں جوس ساڈا
اُڑاندے پئے نہیں سلوس ساڈا
کوئی نہ سوچے نفع نقصان
تحفہ اے رب دا پاکستان

یا اللہ یا رسول
 موسیٰ دا کر نزول

جرموں ودھ سزاواں اتھے
 ہوئے ہنجو ہاواں اتھے
 سکھ دا ساہ نہ لین دیوے
 جیہدیاں چار نیں باہواں اتھے
 ظلم پھڑدا جاوے طول
 یا اللہ یا رسول
 موسیٰ دا کر نزول

ڈاڈھی جان شکنجے وِچ
 دین ایمان شکنجے وِچ
 کریئے تے ہُن کیہ کریئے
 ساڈا دیس امریکی پنجے وِچ
 نعرے لانا بے فضول
 یا اللہ یا رسول
 موسیٰ دا کر نزول

بندے سبھ مداری اتھے
 عزتاں دے پپاری اتھے
 انھی پائی دھرتی اُتے
 لٹن وارو واری اتھے
 ایہناں دے نیں وکھ اصول
 یا اللہ یا رسول
 موسیٰ دا کر نزول

عدالت تے کچھری اتھے
 قوم وی گونگی بہری اتھے

لُٹى جاندى پاڪستان
 حد نه ديہى شہرى استھى
 اکھاں اُتے جہى دُھول
 يا اللہ يا رسول
 موسىٰ دا کر نزول

دُبدى بيڑى تاردے ربا
 موسىٰ کوئى اُتاردے ربا
 ياں اسمانوں مينہہ ورسا دے
 ياں زمين نوں پاڑدے ربا
 کر لے اج دُعا قبول
 يا اللہ يا رسول
 موسىٰ دا کر نزول

سچ

توں سچ تیرا کلام وی سچ
عذاب وی سچ، انعام وی سچ

کاہنوں بندے اُکھڑے پھردے
آغاز وی سچ، انجام وی سچ

اپنی ذات دے وچ توں یکتا
مالک تیرا دوام وی سچ

سورج چن رات تے دن
تیرے سبھ نظام وی سچ

توں رحمان رحیم توں قہار جبار
خالق تیرے نام وی سچ

توں ہی توں ہیں مالکِ کل
تیرے سارے کام وی سچ

فرشتے صف بصف کھلو کے
پڑھن درود سلام وی سچ

سبھ جہاناں دا توں مولی
تیرے ہتھ لگام وی سچ

ذرّہ ذرّہ تسبیح تیری
تیرے سبھ گمنام وی سچ

ساری دُنیا رولا گولا
 کوئی انھا کوئی بولا

اینا چیہا جھکڑا ایتھے
 تیرا ماسا میرا تولا

اِکو دُو جے دے جُٹے لُوہن
 تیرے بندے میرے مولا

فرقے بندیاں دے وِچ ونڈے
 کوئی بھارا کوئی ہولا

دُنیا تیری کھپ ای کھپ
بندے نرے رولا ای رولا

گلاں دے ایہہ گالھڑ سارے
نہ کوئی شاتر نہ کوئی بھولا

خورے کسراں رجے گا
بُھکھیاں دا ایہہ ربا ٹولا

اپنی اپنی بول کے بولی
سارے پنچھی اڈے جانڈے
زر زن زمین دے چکھے
گھر دے مار مکایئے نہ
نہیں کوئی ٹھیکہ سالان بدھی
اتھے عمر گزارن دا
وانگ پروہنیاں خوش خوش رہیے
ہور پواڑے پائیے نہ

قطعه

چسکا سُود دا بھیرا بھیرا سبنا!
چھڈ دے ایہدا کھیڑا کھیڑا سبنا!

روٹی

جھگڑے دا بس توڑ اے روٹی
تیری میری لوڑ اے روٹی
آ جا رل کے ونڈ کے کھائیے
سجناں متھا جوڑ کے روٹی

بابا نجھی لئی اکھران دے پُھل

ماں بولی دا مان اے سجنو ساڈا بابا نجھی
 وکھرا اک انسان اے سجنو ساڈا بابا نجھی

ایہدے ورگا اک وی کاما دوجا کوئی نہیں ہونا
 گل دا مان تران اے سجنو ساڈا بابا نجھی

بُھھا، وارث، دامن اپنی اپنی تھان
 اج دا تے پردھان اے سجنو ساڈا بابا نجھی

آوو بابے نال کھول کے اپنا مُل ودھائیے
ہیریاں دی اک کان اے سجنو ساڈا بابا نجھی

ظلم ہنیری اک دیہاڑے روک کے ایہنے رہنی
مظلوماں دی جان اے سجنو ساڈا بابا نجھی

کمیاں بدلے لمبڑاں نال وی لا لیندا اے آہڈا
رکھدا کول گیان اے سجنو ساڈا بابا نجھی

جد تک اک پنجابی جگ تے مر نہیں سکدا بابا
ماں بولی دی تان سجنو ساڈا بابا نجھی

ایہدے ہوندیاں کوئی وی کمی بہہ نہیں سکدا بھنجے
پرہیا دا پردھان اے سجنو ساڈا بابا نجھی

چل اوئے بویا بابے دے لئی اج دُعاواں کریئے
پُھلاں دی مسکان اے سجنو ساڈا بابا نجھی

گجھ اپنے باللاں بارے

شاہ زید، شاہ میر، عبداللہ، احمد
 پُت رب نے مینوں کمال دتے
 واری جاواں میں رب دیاں شاناں اُتوں
 جینے گودڑی دے وچ مینوں لال دتے
 اللہ کرے حیاتی وچ ہسن کھیڈن
 تتی وا نہ ایہناں دے کول آوے
 اک دوہے دے دلاں دے وچ وسن
 پیار ایہناں دے وچ نہ جھول آوے
 مزہ میں وی حیاتی دا رج لٹنا
 اللہ پاک جے تھوڑے مینوں سال دتے
 ایہناں کرناں ایں ناں اُچا اک دن
 احسان الحق تے کرامت قادری دا
 مان ایہناں نیں سجنو ہمیش رکھنا

محبوب الحسن تے اپنی مادری دا
 میں وی ایہناں دی چھاں دے وِچ بہنا
 چٹے رب نے جے مینوں وال دتے
 میری اکھاں دا نور اک دھی میری
 جیہڑی کردی اے راج گھر دے وِچ
 چانن دل ویڑھے وِچ ہو جاندا
 جدوں ہسے شاہ تاج گھر دے وِچ
 ماں صدقے واری ہو جاندی اے
 بچے رب جیہنوں رتجھاں دے نال دتے
 حق سچ دی ہمیشہ لاج رکھے
 میرے مولا ایہہ میری اولاد ساری
 سدا ایہناں تے ہووے کرم تیرا
 میری ایہو تمنا فریاد ساری
 تیرے دین دے کم ایہہ آ جاوَن
 میرے مولا توں مینوں جیہڑے بال دتے

